

Za zdravega proizvajalca

Izdatki zdravstvenega zavarovanja presegajo dohodke — Skrb za razvoj zdravstvene službe in odgovornost za uporabljanje sredstev v zdravstvu ne moreta ležati samo na ramah zdravstvenih delavcev — Vsa družba, delovne organizacije, komune in vsi zavarovanci naj sodelujejo pri razumnem varčevanju s sredstvi v zdravstvenem varstvu — Združevanje sredstev za izgradnjo osrednjih bolnišničnih ustanov je edina rešitev

Na seji okrajnega ljudskega odbora je bila v sredo, 24. oktobra, razen kadrovske sprememb v vodstvu OLO kot edina točka dnevnega reda obravnavana problematika zdravstva v pogojih novega načina financiranja in sprememb v službi socialnega zavarovanja. Obširno in tehtno poročilo o tem je podal svet za zdravstvo in socialno politiko OLO. Na seji je bilo prebrano tudi poročilo upravnega odbora sklada za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev.

IZDATKI RASTEJO HITREJE KOT DOHODKI

Ker smo že v letošnji jeseni obširneje poročali o težavah v socialnem zavarovanju, se bomo tokrat omejili zgolj na najpomembnejše številke iz poročila, ki ga je prebrala predsednica sveta tov. Draga Rome. Celotni izdatki so iz 2 milijard 100 milijonov din v

letu 1959 porasli na 3 milijarde 760 milijonov, kolikor predvideva plan za letošnje leto. Izdatki za zdravstvo so se v tem razdobju povečali skoraj za milijardo dinarjev ali za blizu 85 odst. Enako naraščajo pokojninski izdatki, pa tudi izdatki invalidskega zavarovanja se hitro večajo.

Najhitreje rastejo izdatki v zdravstvenem varstvu, zato je potrebna temeljita razprava predvsem o tem. Z analizami, razpravami, boljše organizacijo zdravstvene mreže in z aktivnejšim sodelovanjem zavarovancev bi te izdatke prav gotovo lahko zmanjšali in marsikaj privarčevali. Konec julija letos je sklad za zdravstveno zavarovanje pri zavodu že izkazoval za 21 milijonov večje izdatke od dohodkov. Stroški tega varstva na enega zavarovanca so zelo različni v raznih komunah in se gibljejo v povprečnih zneskih od 22.817 din do 34.345 din. Hitro rasto stroški zdrav-

ljenja v bolnišnicah (letos bodo za 350 milijonov din večji) ter zdravljenja v ambulantah (za 180 milijonov večji). V prvem polletju letos je bilo 63.098 bolezenskih dni, več kot v prvem polletju lani, v ta namen pa izplačanih 64 milijonov din več nadomestil osebnih dohodkov.

DINAR V ZDRAVSTVU JE ENAK DINARJU V GOSPODARSTVU

Kljub takšni govorici številki ne moremo zanikati uspehov, ki smo jih letos, odkar smo začeli široko razpravo o zdravstvu, že dosegli. Vsi naporji so bili usmerjeni v to, da bi razvoj zdravstva prilagodili materialni osnovi na našem področju. Zato je bilo treba resno razmišljati o skrajnem varčevanju. Vse kaže, da smo to prelomnico že uresničili, saj v zdravstvenih ustanovah že vrednotimo

(Nadaljevanje na 3. strani)

Skupno delo nas bo združevalo s tovariši, ki odhajajo

Na zadnji seji OLO Novo mesto, v sredo 24. oktobra, so odborniki obeh zborov v zvezi z rotacijo kadrov in zato, ker odhajajo na nove službene dolžnosti razrešili dosežanega predsednika OLO tov. Nika Belopavloviča in oba dosedanja podpredsednika tov. Silva Gorenc in tov. inž. Vilmo Pirkoviča.

Za podpredsednika OLO je bil na tej seji izvoljen tov. Ludvik Golob, ki bo do izvolitve predsednika opravljal tudi predsedniške posle.

Na lastno željo je bil razrešen kot predsednik okrajne gospodarske zbornice tov. Stane Nunčič, za novega predsednika zbornice pa je OLO izvolil tov. Viktorja Zupančiča.

Tov. Niko Belopavlovič je ob razrešitvi dejal: »Dovolite mi, da se v imenu nas treh, ki odhajamo, najiskrenejše zahvalim za sodelovanje in pomoč, ki ste nam jo nudili pri našem delu. Prepričan sem, da se bomo v bodoče še srečevali na sejah OLO ter

da bomo s skupnimi napori prispevali za nadaljnji razvoj Dolenjske in ji skušali doprinesiti to, kar zasluži.«

Tov. Ludvik Golob, novi podpredsednik OLO, je nato v kratkem nagovoru povedal: »Izražam našo skupno željo in izrekam ob trenutku, ko smo dvignili roke in izglasovali razrešitev tovarišev, ki so vložili vse svoje sile in čas za uspešno opravljanje

Inž. Vilma Pirkovič

svojih odgovornih dolžnosti, toplo zahvalo tovarišu predsedniku in obema podpredsednikoma. Reči moram, da je Dolenjska v času njihovega delovanja doživela pomembne gospodarske in družbene spremembe in da smo prav pod vodstvom teh treh tovarišev naredili velik korak v razvoju, ki je privedel naše nekdanje zaostalo področje na raven razvitejših predelov. Nato je nadaljeval: »Vsako leto smo si zastavili več nalog kot smo pričakovali, da bomo uspeli narediti. Dejstva govore, da smo naloge izpolnjevali zaradi pra-

Niko Belopavlovič

vilnega usmerjanja, koordinacije ter načrtne, intenzivne skrbi za razvoj vseh delovnih organizacij. Prav zato se Dolenjska razvija hitreje kot bi ji sicer dopuščala dediščina preteklosti.

Tov. Golob se je nato še enkrat iskreno zahvalil vsem trem tovarišem in jih pozval k sodelovanju tudi v bodoče. Kot novi podpredsednik je še poudaril, da en sam človek ne zmore vsega, veliko pa je mogoče doseči v pogojih kolektivnega dela in odgovornosti.

V soboto bo plenum OSS

Na sobotnem plenumu okrajnega sindikalnega sveta, ki se bo začel ob pol devatih v sindikalni dvorani v Novem mestu, bodo razpravljali o gibanju gospodarstva v okraju v prvih letošnjih devetih mesecih. Pri drugi točki bodo obravnavali nekatere kadrovske spremembe.

DANAŠNJI ŠTEVILKI

smo priložili za vse naše naročnike in bralce brezplačno prilogo: OSNUTEK NASE NOVE REPUBLISKE USTAVE, ki ga je včeraj sprejela Ljudska skupščina LRS in dala v javno razpravo. Bralce in naročnike prosimo, da prilogo razrežejo in zložijo v obliki brošure ter da si z osnutkom pomagajo v razpravi o naši novi ustavi.

Gremo naprej, tovariši, brez vas,
a naša kri ob vaši se je užgala,
njen ogenj obsijal je našo pot.
Brez mrtvih grl šibak je živih glas,
ker ni vas več, zato ste vsepovsod,
saj smrt vas je življenju darovala.

MATEJ BOR

Novo vodstvo in izvršni odbor OO SZDL

Več kadrovske spremembe so uredili tudi na sobotnem plenumu okrajnega odbora SZDL. Odbor je razrešil dosedanjega predsednika okrajnega odbora SZDL tov. Viktorja Zupančiča, ki odhaja na novo dolžnost. Hkrati je bil razrešen dosedanj sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Miro Gošnik, razrešeni pa so bili tudi člani okrajnega odbora tovariši Franc Pirkovič, inž. Vilma Pirkovič in Niko Belopavlovič, ki odhajajo v Ljubljano. Tovariša Ludvik Kebe in Tone Počrvina sta bila razrešena, ker sta na študijskem dopustu, tov. Zofija Sopčič pa je bila razrešena na lastno željo.

Za nove člane okrajnega odbora Socialistične zveze so bili na plenumu izvoljeni tovariši Miro Thorževski, Avgust Avbar, Jože Cvitkovič, Ivan Zivič, Milan Baškovič, Tone Gole in Franc Sladič.

Hkrati je bil izvoljen nov izvršni odbor okrajnega odbora SZDL, ki ga sestavljajo Milan Baškovič, Ludvik Golob, Miro Gošnik, Miloš Jančič, Zlatka Legan, Viktor Lešnjak, Ema Musar, Franc Sladič in Miro Thorževski.

Za novega predsednika okrajnega odbora Socialistične zveze je bil zatem izvoljen tovariš Miro Gošnik, za novega sekretarja odbora pa tovariš Miro Thorževski.

Dosedanji predsednik tov. Viktor Zupančič se je vsem članom okrajnega odbora, zlasti pa tovarišem, ki odhajajo na nove dolžnosti v Ljubljano, zahvalil za njihovo so-

delovanje in zaželel odboru pod novim vodstvom še mnogo plodnega dela in uspehov. V imenu odbora se je njemu in vsem, ki odhajajo, zahvalil Lojze Pajnič za trud, ki so ga vložili v politično delo in v razvoj okraja. Poudaril je, da so njihove bogate izkušnje iz medvojnega in povojnega dela močno vplivale na dejavnost okrajnega odbora in občinskih odborov SZDL ter krajevnih organizacij. Zaželel je, naj ne bi na Dolenjsko pozabili, tov. Zupančiča pa je zaprosil, naj sodeluje še v bodoče.

Tov. Franc Pirkovič-Čort je nato v poslovnih besedah ugotovil, da je bilanca 10-letnega političnega dela po za-

slugi vsega političnega aktiva plodna in da je Dolenjska krepko stopila naprej. Tudi v bodoče delo ne bo lahko, vedno pa bo treba razvijati enotno akcijo, se odrekati osebnim pogledom in iskati skupna stališča, ki edina vodijo do trenutnih in dolgoročnih rešitev. Tudi on se je zahvalil za sodelovanje, in poudaril, da je z dolenjskimi ljudmi, ki so prekaljeni iz časov revolucije, in z mladim rodom, ki rase iz teh zgledov, lahko delati. Na koncu je vedro dodal, da je poziv k nadaljnjemu sodelovanju odveč, ker je Slovenija majhna, vsi pa moramo sodelovati v razvoju, ker je to naš prispevek k napredku.

Dragocene žrtve niso bile zaman

V nedeljo so se prebivalci Mirne in okolice trumoma zgrnili na Roje k spomeniku padlih junakov in h grobnici, kjer je bilo že doslej pokopanih 68 partizanov in žrtev fašističnega nasilja. Tokrat so položili v skupno grobnico še izmučena trupla 28 tovarišev, padlih borcev za svobodo. Kako spoštuje ljudstvo heroje naše borbe, je pokazala velika udeležba, saj se je prenosa posmrtnih ostankov udeležilo skoraj tisoč ljudi od blizu in daleč. Žrtvam za svobodo je spregovoril tovariš Riko Kolenc, pomočnik sekretarja DSNZ Slovenije iz Ljubljane, ki je bil leta 1941 prvi sekretar odbora OF na Mirni. Obudil je spomine na vojna leta in potek naše re-

volucije in pri tem zanimivo opisal tudi razvoj NOB v mirni dolini, o čemer bomo več poročali prihodnji teden. Ob grobnici je govoril tudi sekretar OK ZKS tovariš Marko Bulc, ki se je spomnil dragocenih življenj padlih tovarišev in opozoril na njihov veliki delež za osvoboditev domovine.

VREME

OD 1. DO 11. NOVEMBRA

Padavine s ohladitvijo pričakujemo med 2. in 3., med 4. in 5. in med 11. in 13. novembrom. V ostalem suho oz. lepo vreme. Dr. V. M.

Silvo Gorenc

Zdaj sodelujte!

S prvega zasedanja skupščine skupnosti zavarovancev

22. oktobra je bilo v Novem mestu prvo zasedanje skupščine skupnosti zavarovancev pri Zavodu za socialno zavarovanje. Zasedanja se je udeležila tudi predsednica sveta za zdravstvo OLO Dragica Rome, tajnik okrajnega sindikalnega sveta Avgust Avbar in direktor Zavoda za zdravstveno varstvo dr. Robert Neubauer.

Občinski ljudski odbor v okraju so pooblastili ObLO Novo mesto, da opravlja v njihovem imenu določene naloge, ki so predpisane v zakonu o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Zasedanje je zato vodil predsednik novomeškega Občinskega LO Ludvik Golob. Kasneje so za predsednika skupščine izvolili Jozeta Padovana iz Novega mesta, za podpredsednika pa Slavka Štruklja iz Sevnice. Skupščina je izvolila pet članov za republiško skupščino zavarovancev in štiri predstavnike v upravni odbor zavoda. Ker bo imel upravni odbor devet članov, bodo tri zastopnike v skupščino izvolili še iz vrst uslužbencev zavoda, po enega člana pa bodo dobili še ob posredovanju okrajnega sindikalnega sveta in okrajnega odbora SZDL.

Skupščina šteje 53 članov. Na območju okraja so bili predvolilni sestanki zavarovancev skoraj v vsakem kolektivu, razen v občini Videm-Krško. V glavnem so na sestankih obravnavali problematiko socialnega zavarovanja in zdravstvene službe. Zavarovancem so bili pojasnjeni novi predpisi ter njihove pravice in dolžnosti. Seveda pa je osnovni pogoj, da člani skupščine neposredno sodelujejo s svojo volilno enoto, z zdravstveno službo in drugimi pristojnimi činitelji v komunah, če hočemo kaj doseči. Zlasti moramo izboljšati organizacijo zdravstvene službe, kakovost vseh zdravstvenih uslug, pogoje dela in varstvo na vsakem delovnem mestu, kar je pogojeno z racionalnim izkoriščanjem sredstev iz sklada zdravstvenega zavarovanja. V devetih mesecih tega leta je bilo milijardo in 241.847.000 dinarjev do-

hodkov iz sklada zdravstvenega zavarovanja, izdatkov iz istega sklada pa milijardo in 237.253.000 dinarjev, kar pomeni, da so dohodki v primerjavi z lanskim letom v istem obdobju narasli za 18 odst., izdatki pa za 21 odstotkov. Izdatki so se zlasti povečali v občini Sevnica (za 19 milijonov dinarjev), največ dohodkov pa sta imeli občini Novo mesto (15 milijonov dinarjev) in Metlika (6 milijonov 500.000 din).

Stroški zdravstvenega zavarovanja so narasli predvsem zaradi povečanega števila izgubljenih delovnih dni (bolezni, nesreče pri delu). Izdatki so se v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta povečali: pri nadomestilih osebnega dohodka za 59 odstotkov, za zdravila 41 odst., za zdravljenje v bolnišnicah za 14 odst. itd. V tem času se število zavarovancev ni bistveno spremenilo.

Na povečanje izdatkov je deloma vplivalo tudi drugo, predvsem spomladanska gripa, izsiljevanje bolniškega staleža v letnih obdobjih itd. Zato je potrebno, da občinski ljudski odbori čimprej obravnavajo posledice zaradi razdrobljene ambulante in poliklinične službe in se zavzamejo za združeno zdravstveno službo v središčih občine.

Zavarovanci morajo zdravstveno varstvo iskati izven delovnega časa. Zato bi morala temu primerno delovati tudi zdravstvena služba. V novem načinu financiranja in izvajanja načel socialnega zavarovanja so gospodarske organizacije dobile izredno važno vlogo, ker naj bi predvsem popravile nevtralistične položaj teh organizacij nasproti socialističnemu zavarovanju.

Od 1. januarja 1963 dalje bodo gospodarske in druge organizacije plačevale nadomestila osebnih dohodkov za prvih 30 dni bolezniskega dopusta. Zaradi nesreče pri delu in poklicnega obolenja bodo trpele tudi vse druge stroške (za zdravljenje v bolnišnicah, za zdravila, ambulantne storitve itd.). Za kritje teh stroškov bo skupščina komunalne skupnosti določila višino

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Po vsem svetu je bilo slišati vzdih olajšanja po hudi krizi, ki je nastala v zvezi s Kubo. Kriza se je začela naglo zaostrovati v začetku prejšnjega tedna, ko je ameriški predsednik Kennedy v govoru po televiziji napovedal blokado Kube kot »začetni ukrep« zaradi sovjetskih raketnih izstrelišč na otoku.

Teden dni je svet spremljal razvoj krize, ki so jo številni opazovalci označili kot najhujšo po drugi svetovni vojni, dobesedno s pritaženim dihom. Niso bili redki ljudje, ki so pričakovali ameriško invazijo na Kubo.

Sredi najhujše krize se je močno uveljavila Organizacija Združenih narodov. Namestnik generalnega sekretarja OZN U Tant je z vso avtoriteto svetovne organizacije in z največjim osebnim prizadevanjem posređoval v sporu. Njegov predlog se je glasil: ZSSR naj se obveže, da začasno ne pošilja ladij na Kubo, Američani pa naj ukinje blokado. To naj bi omogočilo pogajanja za mirno rešitev spora.

Toda spor se je še zaostroval, dokler ni proti koncu tedna prišla presenetljiva ponudba od Hruščova: Sovjetska zveza bo demontirala izstrelišča raket na Kubi, če bodo ZDA storile isto s svojimi rampami v Turčiji. Komaj je predsednik Kennedy zavrnil to ponudbo z izjavo, da mora ZSSR najprej likvidirati svoja raketna oporišča na Kubi, preden se začno pogajanja, je ameriški predsednik (deset ur pozneje) prejel drugo in najbolj presenetljivo poslanico Hruščova, v kateri je sovjetski premier sporočil, da je sovjetska vlada pripravljena demontirati raketna oporišča na Kubi (to pot brez omembe Turčije). Sporočil je, da so

sovjetski oficirji že dobili ukaz, naj pospravijo raketne naprave in jih odpeljejo nazaj v Sovjetsko zvezo. Hkrati se sovjetska vlada strinja s tem, da se predstavniki Združenih narodov na mestu samem prepričajo o demontiranju tega orožja. Hruščov pozdravlja Kennedyjevo zagotovilo, da ZDA ne bodo napadle Kube, »s čimer odpadejo razlogi, zaradi katerih je Sovjetska zveza dala tako pomoč Kubi«. Ta druga poslanica sovjetskega premiera, je pomenila popoln preobrat v krizi.

V ameriškem tisku je nastala prava

valna tekma in ublaži napetost v svetu». Svet se je oddahnil. Teden dni je bil dobesedno na robu vojne, toda, na srečo, je spet zmagal razum, v tem primeru zaradi državniške in spravljive poteze premiera Hruščova. Na sedežu Združenih narodov, kjer je bilo čutili vso težo preteklega tedna, so bili navdušeni, ko so zvedeli za poslanico Hruščova.

Če bo kubanska kriza služila človeštvu kot oster opomin in nauk in celo omogočila nadaljnja razorožitvena po-

Razplet kubanske krize

zmešnjava. Medtem ko so nekateri časopisi še poročali o prvi poslanici premiera Hruščova in odklonilnem odgovoru predsednika Kennedyja, so drugi že poročali o drugi, presenetljivi poslanici sovjetskega premiera. Zadeva se je razjasnila, ko je prišel Kennedyjev odgovor, v katerem je bilo med drugim rečeno, da je sklep sovjetske vlade pomemben in konstruktiven prispevek miru. »Pozdravljam državniški sklep premiera Hruščova, da ustavi graditev oporišč na Kubi, demontira ofenzivno orožje in jo prepelje nazaj v Sovjetsko zvezo ob preverjanju OZN«.

V Kennedyjevem odgovoru pa je — kakor tudi v poslanici Hruščova — poudarjena tudi zelo pomembna misel, »da bi vlade sveta po rešitvi kubanske krize lahko posvetile svojo pozornost nujni potrebi, da se konča orožor-

ganjanja v boljšem vzdušju, bo celo koristila svetovnemu miru. To pa ne pomeni, da bi se smela takšna kriza ponoviti. Ko ne bi bilo takojšnjega posredovanja predvsem na pobudo neangažiranih držav, ne bi bilo tistega dragocenega časa oziroma premora, v katerem se je kriza razvzvolnila.

Berlinsko vprašanje še ni rešeno. Kubanska kriza je pokazala, kako daleč lahko pripeljejo taka nerešena vprašanja. Morda bo Kuba pripomogla, da se bosta obe svetovni veselili razumneje in spravljiveje lotili tega vprašanja, kakor bi se sicer. Toda najvažnejši nauk, ki ga je Kuba dala svetu, je ta, da se je treba zmeraj pogajati, pogajati na vseh »ravneh« in ob vsaki priložnosti, pogajati se celo takrat, ko vse kaže, da so pogajanja jalova. Le tako je mogoče ohraniti mir.

sredstev iz prispevka na podlagi povprečnih izdatkov. Zaradi večje spodbude delovnih organizacij in bolj sistematičnega, racionalnega trošenja sredstev za zdravstveno zavarovanje pa lahko skupščina v soglasju z zborom orisuje občine odredi, da bodo nekatere organizacije plačevale vse stroške zdravstva za zašč

te. Važno pa je, da gre pri vsem tem za odstranjevanje slabosti in pomanjkljivosti, ki vplivajo na negospodarno trošenje sredstev.

S tem želi družba doseči, da bo imel zavarovanec dosegljivo in dobro zdravstveno zaščito, ne glede na to, koliko velja zdravljenje.

Rudi Hrvatini

UPRAVIČEN UKREP O POVEČANJU TRŽNINE V KRŠKEM

S 1. oktobrom je komunalna uprava v Krškem povečala tržnino povprečno za 15 odstotkov. Po mnenju upravniške komunalne uprave je bil ta ukrep nujen. Sedanje cene na tržnici so veljale že od leta 1954, medtem pa se je zelenjava podražila skoraj

petkratno. Ker komunalna uprava postuje kot vsaka druga gospodarska organizacija, je bilo potrebno cene tržnin in povzane stroške tržne enote uskladiti.

Nova tarifa je sledeča: do 500 dinarjev vrednosti blaga za prodajo je treba plačati

50 din, do 1000 dinarjev 70 dinarjev, do 1500 din 100 din, do 2000 din vrednosti 130 din, do 2500 vrednosti 150 dinarjev, do 3000 din 180 dinarjev in za vsakih nadaljnjih 1000 dinarjev še 50 dinarjev. Uporaba tehtnic za dve uri stane 50 dinarjev, za nad dve uri pa 80 dinarjev.

V Krškem je trg samo 2-krat tedensko. Letni dohodki tržnice znašajo 340.600 dinarjev, izdatki pa 331.880 dinarjev. Komunalna uprava torej zasluži od tržnice letno samo 8.720 dinarjev. To pa je za res majhen zaslužek.

Parkirni prostor v Šmarjeških Toplicah

Pred zdraviliščno restavracijo bodo te dni uredili parkirni prostor za motorna vozila in razširili prihodno cesto. V

ta namen so že znižali klanec in zemljo odkopali na vsaki strani ceste. Prostor za parkiranje bodo tlakovali.

Nov delavnik v Jesenski sezoni

V gradbenem in opekaškem podjetju na Mirni so uvedli nov delavnik od 7. do 15. ure. Delovni čas se v bistvu ni spremenil, saj znaša prav tako osem ur na dan, kot prej.

S fronte na indijsko-kitajski meji se vedno prihajajo poročila o nenehnih sridih bojnih med indijskimi in kitajskimi enotami. Kitajske enote se vedno napredujejo. Predsednik Radakrishnan je v Indiji razglasil izredno stanje.

V Kairo je prispela delegacija jemenske vlade, ki se bo udeležila izrednega zasedanja Sveta Arabske lige. Na tem zasedanju bodo predložili jemensko pritožbo zaradi saudsko-jordanskega vmešavanja v notranje zadeve Jemena.

Delegacija japonskih poslovni ljudi je odpotovala na Kitajsko. Ta obisk je v zvezi s pomembnim sklepom japonske vlade, da bo omogočila Pekingu in Moskvi nakupovati japonsko blago na kredit.

Zunanji ministri držav članic Skupnega trga so se sestali v Bruslju, da bi znova poskusili vskladiti stališča do ustanovitve zahodnoevropske politične unije. Toda zaradi kubanske krize so za zaprtimi vrati razpravljali o svetovnem položaju.

V Pragi so pred nekaj tedni začeli odstranjevati Stalnov spomenik, ki so ga odkrili 1. maja 1955. Ker je spomenik iz masivnega granita in zelo velik, so sklenili, da ga bodo odstranjevali po etapah.

Svedska akademija znanosti je sporočila, da podeljuje letošnjo Nobelovo nagrado za književnost ameriškemu književniku Johnu Steinbecku. Med njegova najbolj znana dela sodijo »Ljudje in mišje«, »Sadovi jeze«, »Polierska policija«, »Vzhodno od raja« in druga.

V Londonu se je začela konferenca o Britanski Gvajani, ozemlju na severni obali Južne Amerike. Naloga konferenice je sestaviti osnutek ustave, ki bo začela veljati, ko bo postala država neodvisna.

Alžirska vlada pripravlja načrte akcije za zmanjšanje števila brezposelnih, ki jih je zdaj okrog dva milijona ali ena petina vsega prebivalstva.

Predsednik italijanske državne družbe za tekoča goriva (ENI) inž. Enrico Mattei se je smrti ponesrečil v letalski nesreči pri Favioli v severni Italiji. Pri nesreči so izgubili življenje tudi pilot in dva potnika.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V tem vihnarnem času, ko neprestano visi nad človeštvom nevarnost popolnega uničenja vseh dosežkov civilizacije, je bolj kot kdajkoli potrebna moralna podpora Združenim narodom. Tovariš Tito je v svoji poslanici ob dnevu Združenih narodov posebej poudaril njihovo izredno pomembno vlogo. Dejal je, da je to organizacija — vest človeštva, upanje vseh, ki jim je pri srcu mir in nadaljnji napredek človeškega uma — ki nudi najprimernejšo in edino pot za dosego rešitve vseh mednarodnih sporov v duhu Ustanovne listine Združenih narodov. — V Ljubljani je osrednja proslava dneva združenih narodov povezala v ta spodbuden praznik še dve pomembni obletnici, tesno povezani z dnevom univerzalne mednarodne organizacije: 17. obletnico Ustanovne listine in 10-letnico obstoja in delovanja društva za Združene narode. Ob tej priložnosti je spregovoril predsednik društva dr. Jože Potrč, ki je med drugim dejal: »Profi pogubni blokovski politiki, ki seje nezaupanje med narode, celo pravo sovraštvo, nasproti mehničnemu glasovalnemu stroju v rokah dveh velikih v OZN, je vstala nova sila blokovsko neangažiranih narodov, ki so si s težkim bojem priborili politično neodvisnost in ki se zdaj bore za aktivno miroljubno koeksistenco med vsemi narodi ne glede na družbeni sistem.« — Tovariš Potrč je govoril tudi o aktivnosti društva, ki obstaja že deseto leto in ki se trudi popularizirati objektivno znanje o Združenih narodih in razvijati bratsko spoznavanje med narodi. Društvo je v tem razmeroma kratkem času uspelo ustanoviti čitalnico in knjižnico, pritegniti k sodelovanju strokovnjake z raznih področij in navezati stike s tujci in tujimi študenti pri nas. Uspeh je tudi, da je mladinski klubom za Združene narode uspelo vključiti že 3.500 članov. Ni pa seveda to vse, kar je naše ljudstvo storilo v podporo Združenim narodom, saj imajo vse

zavestne socialistične sile in družbene organizacije v naši državi pozitiven odnos do tako pomembne organizacije, kakršna je Organizacija združenih narodov.

● Iz vseh krajev Jugoslavije prihajajo poročila o izredno pestrih razpravah o predosnutku nove ustave. V Subotici so ustanovili stalno tribuno, s katere trikrat tedensko razpravljajo o raznih vprašanjih v zvezi z ustavo, dajejo pripombe in izražajo svoje pripombe. — Pravniki bodo organizirali v drugi polovici novembra široko posvetovanje v Beogradu, ki se ga bo udeležilo 1.200 pravnikov. Osnova za razpravo bo 50 člankov najuglednejših jugoslovanskih prav-

DESET LET DRUŠTVA ZA ZDRUŽENE NARODE

nikov, ekonomistov in sociologov, ki so bili objavljeni v zadnji številki »Arhiva za pravne in družbene nauke«. — Prihodnji mesec se bo sestala Stalna konferenca mest. Okrog 500 predstavnikov iz 200 mest bo razpravljalo o mestu občine v novem ustavnem sistemu. — V centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije obstaja posebna komisija za pomoč strokovnim sindikatom v ustavni razpravi. Take skupine delujejo tudi pri republiških sindikalnih svetih. Njihova naloga je, da pomagajo v ustavni razpravi v večjih podjetjih. — V Solah na Hrvatskem so organizirali predavanja o predosnutku nove ustave. Predavanja so v urah dodatnega pouka in urah, namenjenih spoznavanju družbe.

● Rudi Čačinović, sekretar Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo, je na tiskovni konferenci med drugim dejal, da ni tliko ne-

Seja OLO: za zdravega proizvajalca

(Nadaljevanje s 1. strani)

sredstva kot dinar, ki ga je prispevala vsa družba.

Hkrati velja poudariti, da ne moremo in ne smemo biti pristaši varčevanja za vsako ceno. Ne smemo pozabljati na nagli razvoj socialne medicine, ki mora najti pot tudi v naše zdravstvene ustanove. Sobodnejše je vedno tudi cenejše! Varčevanje torej ne

Novi podpredsednik OLO Ludvik Golob je bil doslej predsednik ObLO Novo mesto

sme pomeniti koraka nazaj, ampak samo gospodarno uporabiranje razpoložljivih sredstev.

ZDRAVSTVO SE PRILAGAJA ZAHTEVAM RAZVOJA

Reorganizacija mreže zdravstvenih ustanov po komunah, ki je združila v okrilje osrednjih zdravstvenih domov prej razdrobljene ambulante in domove, pomeni precejšen napredek. Služba se odvíja laže, kadri in sredstva so marsikje boljše uporabljeni, stroški poslovanja pa manjši. Skozi temeljite priprave za sklepanje pogodb z Zavodom za socialno zavarovanje v letošnjem letu, so kolektivni zdravstvenih ustanov dobrih presvetili vse potrebe in pomanjkljivosti in izdelali trdne programe, ki so pomemben mejnik v razvoju zdravstva. V večjih središčih urejajo popoldanske ordinacije, razmišljajo o mreži obratnih ambulant in se trudijo približati zdravstvene usluge proizvajalcem

Odgovornost komun in delovnih organizacij

Nazivno uspehom, ki smo jih našli, pa še nismo dosegli vsega, kar se doseči da. Naporom, ki so jih letos vlagale v razvoj in prihodnje zdravstvene organizacije, lagoditev zdravstvene organizacije, se morajo pridružiti še napori ko-

mun in delovnih organizacij ter naporu zavarovalnice, ki usluge zdravstva koristijo. Odgovornosti ne moremo in ne smemo enostransko zvrniti samo na ramena zdravstvenih organizacij. Komunice so dolžne obravnavati probleme zdravstvene službe kot celote. Pri tem moramo vselej in povsod upoštevati to, kar je boljše in hkrati cenejše. Odpravljati je treba ožja lokalistična stremjenja in osrednje zdravstvene ustanove razvijati tam, kjer je osredotočen največ proizvajalcev. Razvoj in uporabljanje sredstev v zdravstvu je mnogo več kot samo skrb za zdravstvenih delavcev. Tu naj se razraščajo vse družbe, komunice in delovnih organizacij ter družbeno političnih sil, je v razpravi poudaril predsednik OLO Niko Blopavlič.

LETOS ZE 63 TISOČ BOLEZENSkih dni VEČ KOT LANI

Nedvoumno dokaz tega, kako potrebno je široko sodelovanje vseh prizadetih pri varčevanju s sredstvi, namenjenimi zdravstvu, je prav podatek, da smo v prvem polletju letošnjega leta imeli 63.098 bolezenskih dni več kot v enakem razdobju lani. Tu je področje konkretne skrbi za varčevanje v delovnih organizacijah, ki se morajo vprašati, kakaj tak porast boleznih. Iskati in odpravljati je treba vzroke, izboljševati delovne pogoje v podjetjih, uvajati sodobnejšo tehnično zaščito, skrbeti pa sistematično za zdravstveno preglede delavcev in uresničevati vrsto podobnih ukrepov. S prvim januarjem 1963 bodo delovne organizacije iz svojih sredstev izplačevale bolezenske dni do 30 dni in stroške zdravljenja od nesreč pri delu (te še vedno naraščajo). Kaj bodo rekli k temu in kaj ukrenili delovni kolektivi, ki doslej niso kazali posebnega zanimanja za probleme zdravstva? Letos smo v želji, pritegniti k sodelovanju zavarovalnice, ustanovili nov samoupravljajni organ: skupnost zavarovalcev ter še zavolili skupno socialnega zavarovanja, prav kmalu pa bomo po komunah volili svete in komisije zavarovalcev. Od dela naštetih ur-

Novi predsednik okrajne gospodarske zbornice je Viktor Zupančič

ganov in organizacij bodo v letošnje odvisne zaskrbjujoče številke, ki smo jih našli v uvodu.

V komunah bo treba zdravsko okrepiti inšpekcijske službe (tržno, sanitarno in delovno inšpekcijsko), da bi lažje zagotovile izvajanje predpisov v delovnih organizacijah.

Njihovo doslej kampanjsko delo bo treba nadomestiti s poglobljenim delom, kakršnega terja razvoj.

ZDRUŽUJMO SREDSTVA ZA GRADNJO OSREDNJIH OBJEKTOV!

Primarij dr. Oton Bajc je govoril o gradnji novomeške bolnišnice in naštel vrsto težav, ki so se pojavile. Bolnišnica se je v zadnjih 15 letih razvila v ustanovo s 6 oddelki, ima pa enak prostor kot nekaj. Ležišča so letos izkoriščena 98,8 odstotno, povprečna ležalna doba je 12,8 dni. V istih prostorih so povečali število ležišč od prejšnjih 284 na 502. Nujno so potrebni še otolski, neurospisiatrski in okulistični oddelki. Novo stavbo smo pričeli graditi in bo veljala do prve etape 700 milijonov

dinarjev. Republika je odstopila od polovičnega prispevka v obliki dotacije (lani je nakazala 40 milijonov) in je letošnjih 63 milijonov že posredovala kot posojilo. Kolektivni bolnišnice je z zvišano cenno oskrbnega dne uspel zbrati okoli 90 milijonov din, odslej pa je tak način zbiranja investicijskih sredstev zaradi predpisov onemogočen. Medobčinski sklad za gradnjo bolnišnic razpolaga s 40 milijoni prispevkov delovnih organizacij, od tega pa je treba dati polovico za dograditev bolnišnice v Brežicah. Potrebuemo torej še 210 milijonov lokalnih sredstev v kolikor bi uspeli dobiti od republike 285 milijonov, na katere še upamo.

Doslej je obljubljeni 1-odstotni prispevek od neto osebnih dohodkov vplačalo le 179 delovnih or-

ganizacij, preostalih 192 delovnih organizacij pa se še ni odzvalo pozivu in ni izpolnilo te pomembne družbene obveznosti. Kaj mislijo organi samoupravljanja v teh kolektivih? Mar naj ostane bolnišnica nedograjena?

RESNA RAZPRAVA, MNOGO POBUD IN PREDLOGOV

O razpravi lahko trdimo, da je prispevala mnogo mišljenj in predlogov odbornikov in gostov, sprejeti sklepi pa pomenijo (če jih bomo izpolnili) trden obet za razvoj zdravstva v skladu z našimi materialnimi močnostmi in za varčevanje s sredstvi. Odborniki so razen ostalega opozorili tudi na probleme v zobozdravstveni službi, na nagrajevanje zdravstvenih delavcev in na kadrovske težave, ki nastajajo zaradi bega zdravstvenih strokovnjakov v središča. Na željo sveta za zdravstvo in socialno politiko bomo zaključke in priporočila seje, ki se tičejo zdravstva, objavili v celoti v eni izmed prihodnjih števil.

Inž. Marko Bulc - novi sekretar OK ZKS

Novi sekretar okrajnega komiteja ZKS tovariš inž. Marko Bulc je bil rojen 15. avgusta 1928 v Družinski vasi pri Šmarjeti. Dokončil je gimnazijo, višjo vojno akademijo in tehnično fakulteto ter je inženir kemije.

Med vojno je nekaj časa še obiskoval gimnazijo, od oktobra 1941 dalje pa je sodeloval v mladinski grupi OF. Januarja 1942 so ga okupatorji zaprli, od aprila 1942 dalje pa je spet delal kot aktivist na terenu. Od avgusta 1943 je bil komandir v Gubčevih brigadi, nato pa komandant bataljona in načelnik štaba v brigadi VDV. Član KPS je postal januarja 1944. Po vojni je ostal aktivni major JLA, od januarja 1953 pa je upokojeni oficir JLA in 70-odstotni vojni invalid. Po demobilizaciji je nadaljeval študije na univerzi, kjer je bil med drugim tudi član sekretariata univerzitetnega komiteja ZKS. Doslej je bil sekretar občinskega komiteja ZKS Ljubljana-Center. Je član Sveta za znanost LRS, član Sveta fakultete za naravoslovje in tehnologijo, predsednik kadrovske komisije Sveta visoke šole za politične vede, član UO republiške lovške zveze in član kinološkega združenja LRS.

njem materialne osnove krajevnih skupnosti in tega, kakšno najti rešitev, da bi se krajevne skupnosti teritorialno ujemale s KO Socialistične zveze, so ugotovili, da je oboje zelo pomembno vprašanje. Zahtevalo bo še zelo mnogo političnega dela in širokih razprav. Več o tem pa bomo poročali v prihodnji številki.

Pogrešamo razprav o vsebini ustave

Zapiski s sobotnega plenuma okrajnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva

Plenum okrajnega odbora SZDL, ki se je sestel v soboto 27. oktobra, je razpravljal o poteku dosedanjih razprav o osnutku nove ustave, ki se že vse oktobra odvijajo na terenu, ter o delu komisij za izdelavo občinskih statutov in o krajevnih skupnostih. Tov. Ema Musar je v obširnem referatu tehtno in poglobljeno nakazala vsebino nove ustave kot nujno nadaljevanje našega družbenega razvoja, ki je bil začetan na VII. kongresu ZKJ in na V. kongresu SZDL. V tem okviru je opisala vlogo SZDL kot splošno ljudskega socialističnega parlamenta v novem ustavnem sistemu ter nato prešla na vlogo in naloge statutov in krajevnih skupnosti in hkrati našela niz problemov, ki se pri tem pojavljajo. Zараči pomanjkanja prostora se bomo tokrat v poročilu s plenuma omejili zgolj na tisti del razprave, ki je pretehtal dosedanji študij osnutka nove ustave na terenu. O ostalem, zlasti pa o referatu, bomo poročali več še v eni izmed prihodnjih števil.

Razprava o osnutku nove ustave poteka pri nas že od prve polovice oktobra. V vseh občinah je Socialistična zveza sklicala prebivalce in jim tolmačila osnutek. Člani plenuma so o tem posredovali več ugotovitev. Poudariti velja, da je udeležba prebivalstva na teh sestankih mnogo boljša kot je bila kdajkoli doslej, kljub temu pa k razpravam o osnutku nove ustave še ni pritegnjenih dovolj prebivalcev. Pri tolmačenju osnutka so ubrali v občinah različne poti, vendar velja poudariti, da je na enem sestanku ne-

mogoče posredovati glavne vsebinske izpremembe, ki jih prinaša osnutek ustave, hkrati pa podati splošen pregled najpomembnejših poglavij in členov.

V razpravah pogrešamo predvsem vprašanj, ki bi zajemala vsebino in vsebinske spremembe nove ustave. Prebivalci postavljajo vprašanja o lastninskih pravicah (zlasti na podeželju), o dedovanju, o sečnih dovoljenjih, o davčni politiki in podobnem. Vse to kaže, da je bilo doslej morda premalo sestankov, na katerih bi lahko te probleme s prebivalci preresetali že prej. Vzrok za slabo udeležbo na sestankih, ki smo jo doslej opazili, je verjetno v nepravilni metodi političnega dela. Vprašati se moramo, če smo se doslej znali dovolj živjeti v probleme, ki na terenu so, če smo jih znali pravilno obravnavati, saj bi nato bila u-

deležba zagotovljena. Na Bizejskem, na primer, je udeležba na sestankih mnogo boljša, odkar so po pismu CK in po IV. plenumu na javnih sestankih obdelali probleme, sprejeli ustrezne sklepe in sklepe uresničili.

V razpravi o osnutku nove ustave je treba vselej in povsod upoštevati predvsem to, da razpravljamo o osnutku in da razpravljamo zato, da bi dobili čimveč mišljenj in predlogov državljanov. Stališča osnutka nikjer ne pomenijo dokončnega določila ali rešitve. V razpravah o osnutku nove ustave torej ne gre zgolj za prenašanje, ampak za ustvarjalno delo, h kateremu moramo pritegniti kar najširši krog državljanov.

Na plenumu so precej razpravljali tudi o statutih in krajevnih skupnostih. Govoreč o delu komisij za sestavo statutov in o problemih, ki se pojavljajo v zvezi z določa-

Za novega predsednika okrajnega odbora SZDL je bil izvoljen Miro Gošnik

Franc Pirkovič - Čort, dosedanji sekretar OK ZKS

Novi sekretar OO SZDL je Miro Thorževski

Komunist ob konkretnih vprašanjih

Integracija, decentralizacija delavskega samoupravljanja in nagrajevanje po delu so tri osnovne naloge, ki jih morajo komunisti povsod uresničevati v vsakdanji praksi

Občinska konferenca ZK Videm-Krško, ki je bila v torek, 23. oktobra, je postavila v ospredje delo, vlogo in naloge komunista v družbenem razvoju. Razprava je vsebinsko prevevala kritičnost, delegati pa so razpravljali predvsem o dosedanjih slabostih in napakah. Konferenca so kot gostje udeležili Maks Krmelj, član CK ZKS, inž. Marko Bulc, sekretar OK ZKS Novo mesto, in Luka Dolenc, član OK ZKS Novo mesto. Na konferenci je bil izvoljen nov 19-članski občinski komite in tričlanska revizijska komisija. V komiteju so v večini novi, mladi člani, za sekretarja pa je bil znova izvoljen Milan Ravbar.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Videm-Krško tov. Milan Ravbar je že v uvodu opozoril, da poročilo komiteja ni moglo zajeti vsega. Zaprlo je delegate, naj s konkretno razpravo obogatijo ugotovitve poročila. Opozoril je na velik pomen discipline v partijskih organizacijah, na potrebo po notranji organizacijski utrditvi ZK in podčrtal to, da bodo moramo vse osnovne organizacije in vsi komunisti vložiti še mnogo truda za uresničitev nalog, ki sta jih nakazala pismo CK in IV. plenum. Več pažnje kot doslej bo treba posvečati kadrovanju

v ZK, komunisti pa naj bodo prvi nosilci ideje integracije, ki terja nagli gospodarski razvoj, saj lokalizma in drobljenja sil v gospodarstvu ne moremo več dopuščati.

V razpravi je sodelovalo 12 delegatov. Ko so se pomudili ob kmetijstvu, so ugotovili, da je razvoj družbene kmetijske proizvodnje zagotovljen z zaokroževalnimi okolišči, na katerih že rastejo novi kmetijski obrati. Odkup zemlje, kot osnovna naloga v kmetijstvu, ter povečanje proizvodnje krušnih žit pa nista samo nalogi kmetijskih zadrug, ampak vse družbe in vseh čini-

teljev v komuni, zlasti pa vseh komunistov.

Resno so spregovorili o odnosu komunistov do problemov v proizvodnji, o mladini in delu z njo in o vlogi komunistov v družbenih organizacijah. Liberalističnemu in oportunističnemu odnosu do vsakodnevnih konkretnih problemov, ki se pojavljajo v zvezi z družbenim razvojem na vseh področjih, je odklenalo. Komunistu ne sme biti vseeno, kako živi njegova ekonomska enota, kako se v njegovem kolektivu uveljavlja načela nagrajevanja in delitve, kako živi in diha organi delavskega samoupravljanja in vse ostalo, kar nastaja pričro novih družbenih odnosov v proizvodnji. Ne more mu biti vseeno, kako je potekel zbor volivcev ali zbor občanov, kako se je razvila javna tribuna na njegovem terenu. Komunist mora biti v ospredju dogajanja, zastopati mora najnaprednejša stališča in jih posredovati svo-

jemu okolju tako, da jih bo sprejelo kot svoja in jih uresničevalo.

Kadar govorimo o delu ZK, moramo ocenjevati delovanje posameznih komunistov glede na njihovo konkretno udeležbo v podjetju, v sindikatu, v Socialistični zvezi in na terenu, skratka povsod tam, kjer živijo in delajo.

Ob koncu razprave se je oglasil tudi tov. Maks Krmelj, član CK ZKS, ki je govoril o velikem pomenu kadrovanja in pomlajevanja v vrstah ZK. Sekretar OK ZKS tov. Marko Bulc pa je strnil misli iz razprave in jih dopolnil s smernicami, ki jih mora uresničevati ZK v gospodarskem in družbenem razvoju. Iz njegovih zaključnih besed posnemamo samo najosnovnejše misli. V gospodarskem razvoju smo sproštili ekonomske zakone. V težavah, ki so se pojavile letos, si nismo delali utvar, da jih bomo prebrodili s ponovnim uvajanjem administrativnih ukrepov. Subjektivne sile so odignile svojo vlogo, kar je razvidno iz uspehov, ki smo jih že dosegli pri dvigavanju proizvodnje, s povečanim izvozom in drugimi dosegli.

Dojeli smo, da je bistvo socializma v večjem blagosta-

nju, to pa hkrati pomeni večjo in cenejšo proizvodnjo. Komunisti morajo prav zato povsod iskati najosnovnejše koncepte proizvodnje, takšne, ki bodo sposobni delovati v tržnih pogojih. Gospodarsko povezovanje ali integracija zato ni trenutna kampanja, ampak dolgoročni razvoj našega gospodarstva. Iskati moramo poti za boljše delitev dela in večjo proizvodnjo, oboje pa nam omogoča prav integracija. Ne čimveč velikih podjetij, zato ker je to moda, ampak čimveč velikih podjetij, ki bodo omogočila večjo produktivnost, večjo in cenejšo proizvodnjo, boljše izkoriščanje zmogljivosti, boljše prodajo in vse drugo, kar danes zahtevamo od gospodarstva.

Decentralizacija delavskega samoupravljanja in pristojnosti delitve ter sredstev je prav tako pomembna zadeva kot integracija. Delavsko samoupravljanje je utrjen in bistven del našega družbenega razvoja. Želimo osvobodeno proizvajalca, ki bo samostojno, razumno in gospodarno razpravljal o uporabljanju proizvodnih sredstev.

Nagrajevanje je tretji sestavni del procesa, katerega preživljamo. Nagrajevanje z vsemi elementi socialistične

delitve po delu mora biti zato stalna skrb ZK, pravilnike moramo izpopolnjevati, jih razvijati in se povsod boriti proti težnjam za uvajanje uravnilovke.

Če hočemo doseči vse to, kar smo našeli, moramo v partijskih vrstah ustvariti čvrsto idejno enotnost, ki se bo manifestirala ob vsakem konkretnem primeru, s katerim se srečamo v vsakdanji praksi. Ni dovolj, da smo vsi za socializem, biti moramo vsi za najkrajšo, najboljšo in najhitrejšo pot v socializem, za takšno pot, kakršno je začrtala ZK. To zahteva mnogo razprav, mnogo novih načinov dela in to bomo dosegali najlažje s pomočjo aktivov komunistov, ki jih moramo gojiti in razvijati.

Idejno enotnost in skupni jezik o naši poti v socializem pa moramo prenašati tudi nazven, med nekomuniste, v družbene organizacije, v javne razprave in sestanke, saj vemo, da komunisti sami ne bomo mogli zgraditi ne socializma in ne komunizma. Prav zato pa toliko poudarjamo, da mora komunist delovati v svojem okolju, da mora znati najnaprednejša stališča posredovati okolici, v kateri dela in živi.

POJDIMO BOLJ V GLOBINO!

V posameznih komunah so že pričeli z drugimi razpravami o osnutku nove ustave — Vprašanja, ki zadevajo predvsem splošne probleme, manj pa neposredno vsebino nove ustave, še vedno prevladujejo, vendar pa je vedno več vsebinskih vprašanj — Udeležba prebivalcev je še zmeraj dobra, na drugih sestankih pa marsikje celo večja kot na prvih zborih

Javne razprave o osnutku nove ustave se nadaljujejo na vsem področju okraja. V vseh krajevnih organizacijah SZDL se vodstva trudijo to veliko nalogo opraviti kar najbolje. Ker je bilo ponekod na prvih razpravah precej vprašanj, ki se niso neposredno tikala nove ustave, predavatelji pa nanje niso mogli odgovoriti, skušajo na drugih razpravah posredovati temeljite odgovore s pomočjo resornih strokovnjakov in upravnih uslužbencev. Na ta način so se tega vprašanja lotili na primer v občini Sevnica. Zanimanje za osnutek nove ustave je pri prebivalcih vedno večje, tako da se razprav udeležuje vedno več ljudi. Tokrat bomo skušali zelo na kratko orisati potek razprav v preteklem tednu v občinah Videm-Krško, Brežice, Črnomelj in Metlika.

V občini Videm-Krško se je razprav v 48 krajih udeležilo 2.176 prebivalcev. Na podeželju so prevladovala vprašanja prebivalcev o davčni politiki, sečnji lesa, zemljiškem akksimumu, cenah živine, o arondacijskih okoliših in podobnem. Zlasti so uspeli razprave v mestu Videm-Krško, kjer je bilo načetih več vsebinskih vprašanj, ki se tičejo neposredno osnutka nove ustave. Državljanji so prosili za pojasnilo, kako nova ustava obravnava enakopravnost med spoli, zanimale so jih novosti v novem grbu FSRJ, vprašali

Spet lep obisk v Črnomlju

V četrtek zvečer se je v Prosvetnem domu v Črnomlju zbralo 380 prebivalcev mesta na drugo javno razpravo o osnutku nove ustave. Tudi tokrat je vodil pomenek urednik domačega lista Tone Gošnik, sodelovalo pa je 12 občanov. Pogovorili so se o posameznih členih v osnutku, nekaj vprašanj pa so sklenili poslati tudi na uredništvo DELA in Radia Ljubljana. Zanimiva razprava se je vnela ob vprašanju, ali je odcepitev posameznih republik res samo historično, že rešeno vprašanje, ali pa je ta pravica ljudskih republik še vedno živa in aktualna. V razpravi so razčistili več nejasnih pojmov in hkrati odgovorili na vprašanja, ki so bila postavljena na prvem zboru občanov.

M. K.

so, kako bo s poslanci; ali se bodo v bodoče pojavljali med svojimi volivci pogosteje kot doslej; zanimalo jih je, kako bodo poslovala ustavna sodišča in še več drugih pomembnosti.

V občini Brežice je bila v preteklem tednu samo razprava v Pečicah, kjer je bilo navzočih 30 prebivalcev. Pomembnejših vprašanj ni bilo.

V občini Metlika se je v mestu Metlika udeležilo razprav okoli 300 prebivalcev, ki so obširno razpravljali o vlogi in nalogah krajevnih skupnosti ter načeli tudi problem tako zvanih nerazvitih področij. Na terenu se je v metliški komunji v 8 krajih udeležilo razprav okoli 300 ljudi. Poleg vprašanj, značilnih za podeželje, so načeli tudi problem rotacije.

Povsod veliko zanimanje

Pretekli teden so bili v vseh večjih krajih videmsko-krške občine zbori občanov, na katerih so razpravljali o osnutku ustave. Zbori so bili večina zelo dobro obiskani in so ljudje z zanimanjem sledili tolačenju, zastavljali pa so tudi vprašanja.

V Krškem so občani spraševali naslednje:

Ali je še primerno, da smo Federativno ljudsko republiko preimenovali v Federativno socialistično republiko Jugoslavijo? Kako bo poslanec posredno opravljal svoje dolžnosti? Ali bo čutil dovolj odgovornosti za poročanje ljudem? Kakšna bo po novi ustavi pravica kmetu do lastništva in kako je s socializacijo? Vstop v kmetijsko združbo je po ustavi svoboden, na drugi strani pa je dana možnost združevanja; zakaj se hkrati ne vada, da se z zakonom lahko predpiše obvezno združevanje individualnih proizvajalcev ali njihovo sodelovanje z določeno delovno organizacijo? Kako je s pravico delovnega človeka do dela? Več občanov je spraševalo, zakaj osnutki poudarjajo samo pravice poslancev in nikjer ne omenja njihovih dolžnosti.

Na koncu razprave je bilo predlagano, naj občani do 1. novembra stavijo pismena vprašanja občinskemu odboru SZDL. Posebna komisija jih bo proučila in nanje odgovorila na naslednjem sestanku 5. novembra.

Na Vidmu so bili občani mnenja, da so v osnutku nove ustave zapopadane pravice občanov, premalo pa konkretizirane njihove dolžnosti, ter so se hkrati zanimali za pravno zaščito državljanov. Nič se ne more posredno ali neposredno pridobivati materialnih ali drugačnih dobrin s izkoriščanjem tuje dela, zato bi bilo prav, če bi se tem ustavnim določilom dodalo, da se vsakemu, ki si neupravičeno pridobi premoženje, to tudi zapleni. Nekdo izmed navzočih je predlagal: »Starši imajo po osnutku ustave pravico in dolžnost, skrbeti za vzrejo in vzgojo svojih otrok. K tem določilom pa bi bilo treba dodati tudi dolžnosti otrok

V občini Črnomelj se je v 7 krajih na terenu udeležilo razprav okoli 300 občanov. V Črnomlju se je druge razprave udeležilo 380 ljudi. Med drugim so načeli tudi vprašanja, zakaj ustava določa samo pravice, ne pa tudi dolžnosti ljudskih poslancev.

V občini Sevnica je bilo 27. in 28. oktobra 7 razgovorov o osnutku nove ustave že v drugič, v 2 krajih (Murnice in Lukovec) pa v prvič. Udeležilo se jih je okoli 400 občanov. Največja udeležba je bila v Krmelju, kjer se je zbralo več kot 100 prebivalcev. Razprava je bila vsebinsko lepa, pogovorili so se o vlogi krajevnih skupnosti, o delavskem samoupravljanju v zvezi z novimi ustavnimi določili, o investicijski politiki in podobnem. V Murnicah, kjer

do staršev. Še dve vprašanja sta bili postavljeni: kako bo organizirano delo zborov v zvezni skupščini, da ne bi prišlo do nasprotij pri sprejemanju posameznih zakonov, in ali bodo vsi republiški zakoni prilagojeni zveznim ter kako se bodo uporabljali med posameznimi republikami?

Na Razrezu so se ljudje zanimali za pravice dedovanja kmetijskih zemljišč, za zaposlitve polproletarcev, za pravice krajevnih skupnosti ter izrazili željo po elektrifikaciji svoje vasi.

V Brestanici so ljudje spraševali, zakaj je v osnutku ustave močno poudarjena družbena lastnina, zakaj kmet ne sme svobodno niti drevesa posekati, zakaj so tako visoki davki in kakšen je namen ter sistem rotacije.

Tudi v Malem Mraševem je bila živahna razprava. Vrstila so se vprašanja, na primer, ali nova ustava dovoljuje nasilen odvzem ali odkup zemlje. Pritoževali so se,

BIZELJSKO: o ustavi 4. novembra

Na seji krajevnega odbora Socialistične zveze na Bizeljskem so se pomenili o praznovanju občinskega praznika, volitvah novih odborov pri podružnicah SZDL, pripravi na krajevne konferenčne SZDL in nalogah članov odbora krajevnih organizacij Socialistične zveze pri obravnavanju osnutka ustave. Na področju Bizeljskega bodo te razprave 4. novembra, in sicer na Bizeljskem, v Orešju in Stari vasi.

Te dni so na Bizeljskem končali s trgatvijo, ki je potekala od srede oktobra. Zaradi neugodnega vremena vse leto so vinogradniki letos pridelali skoraj 40 odstotkov

je bila razprava zelo dobra, so prebivalci kritizirali delo odbornika LO Ludvika Zupana, ki jim še nikdar ni poročal o svojem delu, niti ni došel pri volivcih iskal mišljenja. Dali so pobudo za priključitev doslej nepovezanih naselij Gaberje, Kil, Dobovec in Gaberske gore v njihovo krajevno organizacijo SZDL in zadolžili odbornike za delo v omenjenih vaseh.

Razprave v sevniški občini

Splošna razprava o osnutku ustave FSRJ v naši občini se je pričela v soboto, 20. oktobra. 26-članski predavateljski aktiv, ki ga je imenoval občinski odbor, je v soboto in nedeljo razglasil osnutek kar v 29 krajih. Predavatelji so bili dobro pripravljeni in so do sedaj svojo odgovorno nalogo opravili vestno.

da kmetijska združba izdaja premalo dovoljen za posek lesa za lastno uporabo in za obnovo gospodarskih posolij. Zanimali so se, kje bodo v bodoče dobili stelo za živino, kar je v svojih gozdovih ne bodo smeli izkoriščati.

V Mričevih pa so občane predvsem zanimala cene kmetijskih proizvodov, kooperacijski odnosi, cene umetnih gnojil in gospodarjenje na družbenih posevstvih. Spraševali so tudi, kako bo v bodoče s kmetijskim lastništvom. Prav tako so izrazili bojazan, kako bo z njimi na stara leta, ker mladina odhaja v mesta. Menili so, da so odkupne cene kmetijskih pridelkov prenizke, in so vprašali, zakaj so prodajne cene tudi nad sto odstotkov večje.

V Krškem, na Vidmu, v Malem Mraševem in drugod so ljudje močno pozdravili določilo v osnutku nove ustave, da omejuje izvolitve za predsednika republike ne velja na prvega predsednika Tita.

manj grozdja kot ob povprečnih letinah. Kaže, da so vzrok slabim pridelkom tudi precej izčrpani vinogradi, zato bo treba slej ko prej ustreči želji ljudi, ki na vseh sestankih zahtevajo sredstva za obnovo vinogradov.

Ljudska knjižnica na Bizeljskem, ki posluje v prostori krajevnega urada, ima precejšnje število obiskovalcev in vnetih bralcev, vendar jim novih knjig ne more nuditi. Knjižnica ima zdaj 500 knjig, to pa je za kraj, kakršen je Bizeljsko, vsekakor premalo. Če ne bodo pomagala podjetja in organizacije, ni upanja, da bi mogla knjižnica samo z izposojevalnino nabačiti nove knjige.

V okolici Dobove, Brežic in v mnogih drugih krajih Spodnjega Posavja kmetje takole zlojižo koruznico. S takimi stožci so ponekod pokrite cele površine.

Udeležba je bila zadovoljiva, čeprav smo opazili, da se je razprav udeležilo sorazmerno majhno število delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij in nekaterih ustanov. Prav ti pa bi morali za razpravo pokazati največji interes, saj so organizatorji in nosilci naše proizvodnje, pred katero se v zadnjem času postavljajo velike naloge.

Veliko zanimanja za razpravo je vladalo predvsem pri krajevnih organizacijah SZDL Malkovec, Blanca, Boštanj, Breg, Kopolje, Smarčna, Loita, Primož, Studenec, Sentjanž ter Podvrh. Temu primerna je bila tudi udeležba in razprava. Slabša udeležba je bila na Kalu, v Gabrielah, Radni, Podgorju, Vitovu in nekaterih drugih krajih. Smatramo, da temu ni krivo toliko nezanimanje članstva, temveč neaktivnost odborov krajevnih organizacij SZDL, ki članstva sploh niso obvestili o razgovorih ali pa jim niso dovolj pojasnili, kakšne pomena je temeljito poznavanje ustave. Presenečata zlasti slab obisk in razprava v industrijskih centrih, na primer v Sevnici in Krmelju.

Razprave v večini krajevnih organizacij so pokazale, da se občani živo zanimajo za naš družbenopolitični mehanizem. Prisotni so se zanimali zlasti za obliko lastnine,

Sindikati o ustavi

Na posvetovanju s predsedniki občinskih sindikalnih svetov, ki ga bo 29. oktobra sklical OSS v Novem mestu, so razpravljali o drugem delu osnutka ustave, ki govori predvsem o delovnih organizacijah. To je bil uvod v konkretno razpravo v zvezi z mnogimi vprašanji gospodarskih in drugih delovnih organizacij, ker bo o tem še razprava s predsedniki sindikalnih podružnic v sredini novembra.

sistem rotacije, bodoče gospodarjenje z gozdovi, volilni sistem, za vsebino socialistične demokracije, za sestav naših predstavniških organov, za bodočo vlogo občine in krajevnih skupnosti. Precej je padlo na račun dela kmetijske zadruge Sevnica, kar bo potrebno seveda preveriti.

Ob tem razveseljivem delu stvju pa moramo omeniti tudi nekatere izrazito negativne izpade posameznikov. Tako sta razpravo v Zabukovju onemogočila kmeta Leopold Povodnik ter Miha Ganc, ki sta že dalj časa znana, da prihajata na sestanke edino zato, da z nekulturnimi, zlonamernimi in protisocialističnimi izpadi onemogočita izvajanja slahernega predavatelja. Glede na njuno dosedanje delo smatramo, da nima nobene moralne pravice izkoristiti socialistično demokracijo. Njima se vedno pridružuje še Martin Kozinc, ki je znan žušnar in kovačev in mletju žita ter prav tako nima niti najmanjše moralne kvalifikacije za svoje izpade. Nova ustava jasno določa pravice občana, ki so odvisne od njegovega družbenokoristnega dela ter od izpolnjevanja njegovih obveznosti.

Dušan Brelih

Zakaj tako slaba udeležba?

V četrtek, 25. oktobra, je bilo v Sevnici nadaljevanje razprave o osnutku ustave. Udeležilo se ga je 35 občanov. Sprašujemo se, zakaj. Med udeleženci smo opazili le enega delavca, od kolektivov STP Sevnica, SLOGE, JUTRANKA, Lekarne, Zdravstvenega doma, občinskega ljudskega odbora in LISCE smo opazili le po enega člana ali pa ni bilo nobenega. Ali so sindikalne podružnice in vodstva podjetij in ustanov razumela svojo odgovornost pri tolačenju? Naš namen je bil, da o temeljni listini skupaj in enakopravno razpravljajo tako delavci kot uslužbenci, zlasti še strokovni kadri. Tega namena pa, vsaj v Sevnici, žal, nismo dosegli. Vsekakor so pomen razprave najbolje razumeli prosvetni delavci, ki so se je polnoštevilno udeležili.

Po osnutku nove ustave bo funkcija predsednika republike ločena od funkcije predsednika zveznega izvršnega sveta. Vzroki za to ločitev so po besedah tovariša Kardelja praktičnega pomena, ker bo s takšno delitvijo funkcij omogočena smotnejša delitev dela in natančnejša razmejitev odgovornosti. Predsednik republike bo po novi ustavi določal mandatarja za sestavo zveznega izvršnega sveta, to je kandidata za predsednika sveta. Mandatar, ki bo po ustavi osebno odgovoren za delo izvršnega sveta, bo v soglasju s predsednikom republike sestavil tak izvršni svet, ki bo zagotavljal izpolnitev nalog. Predlog celotne sestave izvršnega sveta bo predložil zveznemu zboru skupščine. Ta bo lahko zavrnil predlog v celoti ali pa bo zahteval spremembe posameznih osebnosti, toda tudi predsednik oziroma mandatar bo imel v tem primeru pravico vrniti mandat, če se z odločitvijo skupščine ne bo strinjal.

Doslej je bilo po mnenju predsednika ustavne komisije nesoglasje med stvarnostjo in formalno vsebino razmerja med skupščino in izvršnim svetom. Izvolitev članov zveznega izvršnega sveta je bila odvisna od subjektivne odločitve poslancev, ne glede na voljo predsednika republike kot stalnega predsednika izvršnega sveta, ki je bil odgovoren za njegovo delo. V praksi je skupina poslancev svojo predlog vedno sporočila v soglasju z zveznim odborom Socialistične zveze, toda formalno je le obstajalo neko nesoglasje med načinom izvolitve članov izvršnega sveta in

Predsednik republike -

čuvár ustavnosti in politike zvezne skupščine na izvršilnem področju

odgovornostjo predsednika republike kot stalnega predsednika izvršnega sveta za delo zveznega izvršnega sveta. To pomanjkljivost odpravi osnutek, ki osvaja koncepcijo, po kateri bo predsednik republike odgovoren za takšno sestavo zveznega izvršnega sveta, ki mu bo zagotovila nadzorstvo ustavnosti in politike skupščine na izvršilnem področju. Predsednik republike bo, čeprav ne bo več stalni predsednik izvršnega sveta, soodgovoren za delo zveznega izvršnega sveta. Njegova soodgovornost se ne bo kazala som v določiti mandatarja in v njegovem sodelovanju pri sestavljanju izvršnega sveta, ampak tudi v pravici, stavljati nekatera vprašanja na dnevni red sej sveta, in v pravici, predsednosti sejam sveta, ki se jih bo udeleževal. Po ustavi bo imel na primer pravico zadržati izvrševanje uredb in drugih predpisov zveznega izvršnega sveta. Če bo svet vztrajal pri svojem predpisu, bo moral predsednik republike predložiti sporno vprašanje takoj zveznemu zboru v odločitev. Predsednik republike bo odgovoren zvezni ljudski skupščini za oprav-

ljanje svoje funkcije v skladu z ustavo Jugoslavije in zveznimi zakoni.

Nova institucija v našem ustavnem sistemu bo svet federacije, ki ga bo po potrebi skliceval predsednik republike zaradi obravnavanja politike in položaja v državi. S tem daje ustava formalne pogoje za neposredno konzultacijo državnih, političnih in drugih odgovornih činiteljev na področju izvršilne politike. Svet federacije, ki bo spet sestavljen iz vrst zveznih in republiških državnih funkcionarjev ter predstavnikov samoupravljanja, ne bo sprejemal nikakršnih obveznih sklepov, bo pa vseeno pomembna opora funkciji predsednika republike in drugim organom federacije.

Funkcije zveznega izvršnega sveta bodo v primeru s sedanjimi precej zožene, omejene na politično izvršilne funkcije v pravem pomenu besede. Odločitve, ki jih bo lahko sprejemal izvršni svet, bo sprejemal samostojno. Zvezna skupščina jih bo lahko razveljavila ali spremenila na lastno pobudo ali na zahtevo predsednika republike, toda tudi pred-

sednik izvršnega sveta bo imel pravico, če se ne bo strinjal s takšnim sklepom skupščine, podati ostavko vsega izvršnega sveta.

V osnutku je glede položaja in vloge zvezne uprave poudarjeno zlasti dvje: po eni strani njena večja samostojnost in odgovornost, po drugi strani pa neposrednejše politično nadzorstvo skupščine nad delom zveznih upravnih organov. Medtem ko so doslej ustanavljali z zakonom le državne sekretariate, ki bodo po novem določeni že z ustavo samo, bodo po novi ustavi ustanavljali z zakonom vse zvezne upravne organe. Voditelji teh organov bodo morali dajati tako skupščini kakor tudi zveznemu izvršnemu svetu poročila o delu s svojega področja. Kljub neposrednejšemu političnemu nadzorstvu skupščine nad delom zvezne uprave pa bo še naprej zagotovljena nega izvršnega sveta v razmerju do dela tudi usmerjajoča in koordinirajoča vloga zveznih upravnih organov. Izvršni svet bo imel pravico določati načela za notranjo organizacijo in delo zvezne uprave. Prav tako bo lahko odpravljal in razveljavljaval tiste njihove predpise, ki bodo nezakoniti.

Glede položaja in vloge drugih organov federacije ni bistvenih sprememb. Novost predstavlja uvedba ustavnega sodišča Jugoslavije, ki bo odločalo o skladnosti zakona z ustavo Jugoslavije, o skladnosti republiškega zakona z zveznim zakonom in o skladnosti drugih predpisov z ustavo Jugoslavije in zveznimi zakoni. Doslej je skupščina sama odločala o skladnosti zakona z ustavo.

Ne podcenjujem o turizma!

Turistično in olepševalno društvo v Brežicah vsako leto razpravlja o turizmu, ki je za breziško komuno zelo važen, saj je poleg kmetijstva pomemben vir dohodkov. Vsako leto delajo obširne programe, vendar pravega uspeha ni. To pa v glavnem zato, ker ni finančnih sredstev.

Na zadnji seji društva so se resno pogovorili o nalogah in delu. Predsednik ObLO tov. Šepetavec je obljubil pomoč. Dogovorili so se, da bodo skušali čimprej organizirati že več let planirano turistično pisarno, katere uslužbenci naj bi delali izključno na področju turizma. Osnovne naloge tega biroja bi bile: usposabljanje turistične točke, organizirati izlete, rezervacije in podobno. Nujno je, da razen občinskega ljudskega odbora društvo

podprejo še podjetje »Prevoz«, gostinska in trgovska podjetja, in ostali. Le s skupnimi napori bo uspelo rešiti številne probleme.

Važen je tudi sklep o postopni ureditvi kopališč na Krki od Bušče vasi do Čateža. Izdelali bodo načrt za ureditev tega prelepega in privlačnega področja. Drugo leto bodo uredili kopališče na Griču, kjer bodo tudi parkirni prostori za avtomobile in kioski za najnujnejšo preskrbo velikega števila kopalcev. Zares škoda je, da Hrovatičeva gostilna ni boljše urejena in da ta idealna postojanka v celoti ne služi turizmu.

Stalno naraščajoča motorizacija nujno zahteva ureditev parkiranja motornih vozil. V mestu je ta problem že delno rešen, ni pa tako vzdolž Krke. Tudi to bodo do se-

zone rešili s sodelovanjem komisije za prometno varnost.

Po zagotovitvi predsednika ObLO se bodo resno lotili olepšave mesta. S pomočjo medobčinskega hortikulturologa bodo uredili nasade in zelenice v novem naselju Hrastinec, nato pa pride na vrsto ureditev mestnega parka pri Gradu. Ta z lepim drevjem bogati park, je skoraj uničen in bo treba rešiti, kar se še rešiti da. Zaskrbljeni se sprašujemo, kako je mogoče, da imajo Brežičani tak odnos do družbenega premoženja in parka, ki naj bi služil za oddih in rekreacijo delovnim ljudem, pa tudi turizmu.

Delovni program zajema nadalje čimprejšnjo izgradnjo turističnih objektov v Čateških Toplicah, ureditev naselij, o čemer bo razpravljala tudi občinski ljudski odbor, ureditev in modernizacijo cest in drugo. Seveda bo akcija uspela le, če bodo sodelovale vse politične in gospodarske organizacije in vsi občani breziške komune.

Obisk v domu počitka na Impolci

Osnovna organizacija Rdečega križa v Sevnici je organizirala 21. oktobra obisk v domu počitka na Impolci, da bi ljudje, ki tam preživljajo jesen življenja, začutili našo skrb zanje in skrb vse skupnosti, kateri pripadajo.

Na obisk so šli tudi člani podmladka RK, cicibani iz otroškega vrta in gasilski pevski zbor, ki so skupno izvedli lep in vesel program. Vsem oskrbovancem so darovali cigarete, čokolado, bonbone in pecivo, najstarejša oskrbovanka in najstarejši oskrbovanec pa sta dobila še šopek rdečih vrtnic z rožmarinom. Tudi izredno potrpežljivega bolnika, ki je že šest let v postelji nismo pozabili;

poklonili smo mu šopek nageljnov. Nasmejani in zadovoljni so se nam oskrbovanci zahvaljevali in izrazili željo, da bi jih še obiskali.

A. F.

Podražitev mesa v Krškem

Podjetje »Meso« v Vidmu-Krškem je poslalo svetu za blagovni promet, turizem in gostinstvo pri ObLO pismen predlog za podražitev mesa. Svinina naj bi se podražila od 440 dinarjev na 500 dinarjev, teletina od 440 na 500 dinarjev in govedina od 400 na 420 dinarjev. Svet za blagovni promet je menil, da predlog ni dovolj utemeljen in je doletel sledeče cene: svinina 500, teletina 460 in govedina 420 dinarjev. Podražitev mesa je bila nujna, ker je KZ povečala maržo.

Imenovanje novega sanitarnega inšpektorja

Ker je dosedanji sanitarni inšpektor ObLO Videm-Krško bil zaradi študija razrešen dolžnosti, so odborniki na zadnji seji imenovali dr. Jožeta Pirca za vršilca dolžnosti sanitarnega inšpektorja.

Združitev trgovskih podjetij

S prvim novembrom se bo sta združili trgovski podjetji »Prometa« iz Vidma-Krškega in »Prekrba« s Senovega. V bodoče bo obstajalo podjetje »Prekrba«. Do združitve je prišlo po obojestranski odločitvi delavskih svetov, ki jo je ObLO 26. oktobra potrdil. Direktorica podjetja »Prometa« Marija Hostar je bila razrešena dolžnosti.

Na Rebri so se pomenili o ustavi

14. oktobra je zbor volivcev na Rebri razpravljal o kandidatu za občinskega odbornika, ki ga bodo kasneje izvolili na nadomestnih volitvah, in o osnutku nove ustave. Med obravnavo osnutka ustave so občani spraševali največ v zvezi s tistim delom osnutka, ki govori o dolžnostih otrok do staršev in pravicah upokojencev.

Vsak mesec blizu 270 popravil

Podjetje za popravilo železniških voz v Dobovi naredi vsak mesec blizu 70 investicijskih popravil tovornih vagonov, razen tega pa uvršča med svojo osnovno dejavnost tudi manjša popravila, ki jih imajo na mesec okrog 200. V posameznih oddelkih delajo tudi najrazličnejše rezervne dele za vozove tovornega prometa in manjše usluge jeseniški železarni. Usluge na najrazličnejših področjih opravljajo znatno ceneje kakor mnoga podjetja, ki se ukvarjajo s podobnimi dejavnostmi.

Dobriški drobiž

Na krajevni konferenci Socijalistične zveze v Dobriču so razpravljali o osnutku nove ustave. Kakor v mnogih podeželskih krajih trebanjske komune so tudi tam obravnavali predvsem tista vprašanja iz osnutka, ki govorijo o lastništvu zemlje.

Krajevni praznik Dobriča so letos praznovali le v šoli, kjer so učenci priredili uspelo proslavo. Dogovorili pa so se, da bodo imeli večjo proslavo prihodnje leto, ko bodo praznovali 20-letnico zbora AFZ.

Kmetijska zadruga Trebnje gradi v Dobriču veliko skladišče, v katerem bo še prodajalna z re-produkcijskim materialom in prostor za stroje kmetijskega obrata. Potrebno pa bo paziti na boljše preskrbo in izbiro raznih potrebnih predmetov, ki jih sedanja prodajalna trebanjske kmetijske zadruge nima. Ljudje nakupujejo te predmete v Trebnjem in Žužemberku.

Odkar so ukinili redno avtobusno progo Novo mesto-Dobrič, se čuti neodoljiva potreba po novi vzpostavljivi avtobusni zvezi. Predvsem so prikrajšani otroci, ki morajo v trebanjsko šolo tudi po 10 km daleč. Vendar kaže, da bodo vsaj za učence dosegli, da se bodo v šolo vozili z avtobusom.

Krajevni odbor v Dobriču je pred nedavnim nabavil drobljnik za kamen. Na ta način bo občanom omogočeno, da bodo hitreje popravljali pota, ki so bila na dobriškem področju zelo slaba. Krajevni odbor pa bo odsej skrbel tudi za pokopališče v Dobriču, ki mu ga je izročil v upravljanje občinski ljudski odbor.

Poravnalni svet v Dobriču je letos reševal 20 sporov. Občani so prijaviili največ mejnih sporov, ob-

rekovanj, žalitev časti in zahtevkov za povračilo škode, prizadejane za imovini.

Klub krajevne organizacije SZDL v Dobriču je bogato opremljen. Vsak večer se v njem sreva staro in mlado, najraje pa vanj zahaja mladina, ki poslušata televizijske zabavne in kmetijske oddaje, igra šah, namizni tenis in podobno. V klubu je tudi knjižnica, ki jo Dobričani radi obiskujejo.

METLIČANI!

Odzovite se krvodajalski akciji, ki bo 8. in 9. novembra v Metliki. Mogoče bo tudi vam nekoč potrebna kri drugega. Mnogim otrokom bo vaša kri rešila mater in zdravo vrnila družini, marsikateri bolnik, ki kliče pomoči, vam bo hvaležen, ker ga bo vaša kri rešila.

Dragi občani! Odprite srca za to plemenito delo. Odzovite se klicu: »Pomagajmo umirajočemu človeku« in se prijavite odbornikom vaše krajevne organizacije Rdečega križa.

Občinski odbor RK Metlika

Kljub dežju velik promet

29. oktobra je bilo na novomeškem sejmišču kljub slabemu vremenu in dežju naprodaj 1219 prašičev. Kupci iz Bele krajine, domačini in Hrvati so jih pokupili 898. Cena pa je bila tokrat spet nekoliko nižja, in sicer 3.500 do 5.000 din.

Zavedajte se, da je le malo cest primernih za živ in hiter promet. Da pa bi bil promet res varen, je potrebno, da voznik zna upravljati zilo, in da je vozilo popolnoma v redu.

Ena izmed novih montažnih hiš v Novem mestu

Sem ter tja po Žužemberku

23. oktobra se je sestal odbor za gradnjo vodovoda na desnem bregu Krke v Žužemberku. Sklenili so, da bodo akcijo pospešili na ta način, da bo vsak interesent za priključek vodovoda prispeval 10.000 dinarjev in da bo v času, ko bodo vodovod napeljevali v njegovo stanovanje, dal delavcem brezplačno malico. Upajo, da bo desni breg dobil vodo najkasneje do konca letošnjega novembra.

»DOLENJKA« PRIPRAVLJA NOVO POSLOVALNICO

Trgovsko podjetje »Dolenjka« iz Novega mesta je začelo obnavljati bivšo Pehanijevo hišo v Žužemberku, ker namerava v njej odpreti svojo drugo poslovalnico. Na ta način bo »Dolenjka« dosegla dvoje: Žužemberku bo dala novo trgovino, naselju pa lepšo podobo, saj je znano, da je bila Pehanijeva hiša v središču Žužemberka kamen spotike na več zborih občanov.

O USTAVI JE RAZPRAVLJALO 100 OBCANOV

Razprave o osnutku ustave se je v Žužemberku udeležilo okrog sto občanov, ki so zelo živahno obravnavali razna vprašanja iz osnutka. Največ govora je bilo o zasebni lastnini, glede upravljanja gozdov v prihodnje in o odnosih otrok do staršev. Menjjo pa, da je

bila razprava preozka, ker so se občani premalo seznanili s drugimi važnimi vprašanji nove ustave.

LETOS JE MANJ SPOROV

Poravnalni svet v Žužemberku je letos obravnaval 66 zadev, med njimi obmejne spore, plačila škode, žalitve časti in podobno. V primerjavi s letom 1960, ko je poravnalni svet reševal 103 spore, in s 93 lani prijavljenimi zadevami se je število spornih primerov

pred poravnalnimi svetom občutno zmanjšalo, kar kaže, da veliko zadev občani uredijo med seboj sporazumno brez večjih stroškov.

V DOMU »PARTIZANA« UCITELJSKA STANOVANJA

Dom »Partizana« v Žužemberku je skoraj dokončno urejen. Razen telovadnice in garderobe so v njem uredili tudi eno samo in eno družinsko stanovanje za prosvetne delavce.

J. Z.

Tone Lovko odhaja na novo službeno mesto

V začetku leta 1951 so rekli na Inštitutu za elektrovezve v Ljubljani: Naša radioindustrija se mora v najkrajšem času popolnoma osamosvojiti, s tem pa tudi proizvodnja kondenzatorjev. Našli so primeren kraj in človeka; to je bil Tone Lovko. Takrat se je govorilo na kratko, a Tone Lovko je vendar vedel, da je njegova dolžnost postaviti v Beli krajini na noge obrat za proizvodnjo kondenzatorjev.

Lovko se je rad odpravil v Belo krajino, saj je po njej večkrat partizanal, poleg tega pa je tudi njegova žena Belokranjka. Mahnil jo je torej v Črnomelj in povedal okrajnim možem svojo nalogo. Napotili so ga na Sinji vrh v porušeni farovž. Tukaj ni bilo

pogojev za tak obrat, zato se je vrnil na okraj. Zda so ga poslali na Vinico. Tudi tukaj

ni bilo pogojev za razvoj obrata. Slednjič se je ustavil v Semicu. Ogledal si je možnosti in se odločil za Vrtačo, kjer je živilarila zadruga ekonomija. Dobil je štiri delavce. Ali stvar se je po prvih korakih ustavila. Nikjer ni bilo pravega zaupanja do nove

dejavnosti. Malokdo je verjel, da bo tukaj čez dobrih deset let imelo kruh 259 ljudi in da bodo ti prinesli domov preko 150 milijonov dinarjev. In vendar je to resnica. Lovku in še nekaterim iz kolektiva namreč ni upadel pogum, volja in prizadevanje pa sta napravila svoje.

Pred nekaj tedni je prišla v Semic nič kaj vesela novica, da nas direktor Tone Lovko zapušča in da odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano. Taka je pač širša družbena potreba.

V Semicu pa bodo ostajali bogati rezultati njegovih sposobnosti in naporov kolektiva, ki ga je deset let uspešno vodil. Zato odhaja z našimi najtoplejšimi pozdravi in željami, da bi bil tudi drugje tako priljubljen in uspešen pri novih nalogah.

Kolektiv in prijatelji s Semicu

DOPIŠNIKE IN SODELAVCE

obveščamo, da zaradi omejenega obsega vseh poslanih prispevkov danes ne moremo objaviti. Na vrsto bodo prišli prihodnji četrtak.

UREDNIŠTVO

Lastna sanitetna služba in jamo-merstvo v rudniku Globoko

Delo v rudnikih, kjer je veliko prahu, ni samo težko, ampak tudi nevarno. V rudniku premoga in glin v Globokem so ugotovili, da je močno razširjena poklicna bolezen silikoza. Da bi bolezen preprečili, so poslali obrok hrane. Veliko sredstev na zdravniški pregled. Hkrati so izdelali analize glede pogojev dela. V prihodnje bodo širjenje silikoze in drugih poklicnih bolezni omejili, s tem da bodo delavce premeščali z enega mesta na drugo in vsem nudili obvezen topli obrok hrane. Veliko sredstev so namenili za nabavo novih sanitetnih naprav in pripomočkov. V ta namen so ustvarili blizu 30 milijonov

dinarjev skladov. Razen omejenega namerava rudnik uvesti tudi lastno jamomersko službo, ki bo opravljala predvsem nova raziskovalna dela.

Šah v dijaškem domu

27. oktobra je bil v dijaškem domu v Bršljinu zaključen II. šahovski turnir prvega letnika učiteljskega. V tem dijaškem domu je več vnetih šahistov, ki se večkrat pomerijo med seboj.

Vrstni red: 1. Vinko Kobe 8 točk, 2. Jože Pečnik 7, 3. Branko Krošelj 6, 4.-5. Igor Škarja in Anton Gorenc 3,5, 6. Alojz Grmovšek 3, 7. Stanko Zlobko 2,5, 8. Anton Kamin in 9. Anton Ilac.

—ob

Vožnja s hitrostjo nad 103 km na uro je malokdaj varna!

Novomeška kronika

V dneh pred praznikom Novave mesta so počistili vse ulice in razobesili zastave. Tudi izložbe po trgovinah so bile v ta namen na novo urejene. Mesto je imelo res slavnostni videz, zlasti Glavni trg, kjer je bilo največ zastav, v izložbah pa veliko umetniških slik.

Trgovina »Opremetehne« na Glavnem trgu (prej Ogrizek) bo kmalu urejena. Izra lesene ograje, ki radovednim zakriva pogled, je skozi špranje že videti povsem nov lokal z lepimi izložbami. Menda v glavnem manjka le še oprema. Kaže, da bo nova trgovina kmalu odprta.

Te dni so začeli peč kostanj na Glavnem trgu. Letos prodajajo merico po 40 din (na trgu je kilogram 60-80 din). Kljub precejšnji ceni mimi dočeli, zlasti pa otroci, zelo radi sejojo po kostanju. Žal, je okoli stojnice vse nastlano z lupirami in odpadki, ki jih veter raznaša po vsem trgu. Tu bi moral namestiti več košev za odpadke, da bi mesto kljub kostanju lahko ostalo čisto. Seveda bi bilo

iz Partizanske ceste 8. — Umrl je Andrej Grom, upokojenec s Ceste potrebno, da bi se tudi prebivalci navadili na red.

Na živilskem trgu v ponedeljek, 29. oktobra, je bilo največ krizantem; zanje so zahtevali od 45 do 160 din. Razen tega so prodajali kostanj po 60-80 din, čebulo po 130 din, jajca po 38 din, kislo zelje po 100 din, motovilec po 500 din, spinačo po 500 din, solato po 150 din, koren v šopkih po 30 din, kure po 950-1100 din, grozdje po 150 din, jabolka po 70 din, radič po 150 din, zelje po 60 din, ohrovt po 80 din, paradiznike po 140 din in krompir po 35-40 din. Tokrat je bilo precej zanimanja za pletenine in razne vrste lepih in cenjenih copat.

Gibanje prebivalstva: pretekli teden sta rodili: Rafaela Guštin iz Naselja Majde Šilc 7 — dečka, Cveta Pustavrh iz Cankarjeve 9 — dečka. — Poročila sta se Ignac Dravinec, kjučavničar iz železnikega bloka na Ljubljanski cesti, in Antonija Gabrovec, uslužbenka brigad 2, star 84. let.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Sreda, 31. X. — Alfonz
Četrtek, 1. XI. — Dan mrtvih
Petek, 2. XI. — Dušanika
Sobota, 3. XI. — Silva
Nedelja, 4. XI. — Karel
Ponedeljek, 5. XI. — Savina
Torek, 6. XI. — Lenart
Sreda, 7. XI. — Zdenka

DINAR V LUČI PRIHRANKOV

Ze 37 let praznuje pretežna večina držav 31. oktober kot svetovni dan varčevanja.

Tudi pri nas si je varčevanje utrla široko pot, kar dokazuje predvsem veliko število vlagateljev in velika vrednost, ki je naložena domala pri vseh denarnih zavodih in ustreznih organizacijah širom po naši domovini.

V novomeškem okraju vlagajo občani prihranke največ v novomeški komunalni banki in njenih podružnicah oziroma poslovnih enotah v Brežicah, Črnomlju, Vidmu-Krškem in Sevnici. Da se tudi pri nas vloga večajo, najzgovorneje dokazuje dejstvo, da je bilo pri komunalni banki v Novem mestu in njenih poslovnih enotah 30. septembra letos vključenih 764 milijonov 340 tisoč dinarjev, kar je veliko več kot lani, ko je bilo v istem obdobju le nekaj nad 573 milijonov prihrankov. Varčevanje je v našem okraju sploh dobilo večji krog pristašev. 17.982 hranilnih knjižic pri denarnih organizacijah to samo potrjuje. Potrjuje pa še nekaj: vse manj je primerov nepotrebnega trošenja denarja.

Ob vprašanjih, zakaj varčevati, kje varčevati in kako dolgo varčevati, se kaj radi pomudimo pri vprašanju, kolikšno vsoto se splača vložiti na hranilno knjižico. Odgovor je kratek: VSAK DINAR, ki nam trenutno ni nujno potreben, bi moral najti mesto med prihranki. Kajti še vedno velja: dinar do dinarja — bogastvo.

Pri vsem tem tudi ne bi smeli prezreti varčevanja s družbenimi sredstvi, ker pomembnost tega varčevanja poudarjamo na vseh sejah oblastvenih organov, gospodarskih organizacij in povsod, kjer imamo opravka s skupnimi sredstvi. Varčno in skrbno pa bo s tem premoženjem gospodaril le tisti, ki se bo najprej naučil varčevati s svojim denarjem in bo znal pravilno vrednotiti skromne prihranke.

V socialistični družbeni ureditvi je zagotovljeno, da se prihranki vlagateljev ne uporabljajo v spekulativne namene, kakor se dogaja v kapitalističnih deželah. Pri nas so prihranki pod družbeno kontrolo, zanje jamči družba in jih tudi smotno usmerja v prid posameznika in skupnosti. To pa daje varčevanju še poseben pomen.

MALOKLASA

DVE DNEVNI SOBI, električni štedilnik, pralni stroj z ožemalcem, hladilnik, televizor, pisalni stroj proda June, Videm, Nova Resa 21.

MOSKO ZIMSKO SUKNJO in bundo prodam ali zamenjam za lepa jabolka (kanadke, voščenske, jontan). Naslov v upravi lista.

TRI STANOVANJSKE SOBE v središču Novega mesta, primerne tudi za poslovne prostore, takoj vseljive, proda Franja Paučič, Novo mesto, Ljubljanska cesta 4.

PREKLICI

Preklecujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 279193. Darinka Golob, Mačkovec 12, Velika Loka

Preklecujem izgubljeni orožni list reg. št. 907, kal. 16, št. 10385: Viljem Udovič, Trebnje 46.

KINO

Brestanica: 31. X. in 1. XI. sovjetski barvni film »Tihl Don« — III. del. 3. in 4. XI. franc. barv. film »Slepi potnik«. 6. XI. angleški film »Oliver Twist«.

Brežice: 1. XI. francoski film »Milijonar po sila«. 2. in 4. XI. ameriški barvni film »Prepovedani planet«. 4. in 5. XI. franc.-ital. film »Ti si moje življenje«.

Črnomelj: 2. in 4. XI. italijanski barvni film »David in Goliat«. 6. in 7. XI. jugoslovanski film »Ne ubijaj!«.

Kostanjevica: 4. XI. ameriški barvni film »Bernardine«.

Mežica: 3. in 4. XI. ameriški film »Kavboj«. 7. XI. jugoslovanski film »Vojna«.

Novo mesto — »Krka«: 1. XI. nemški film »Med časom in večnostjo«. Od 2. do 5. XI. nemški film »Strelec v zelenemu«. Od 6. do 8. XI. jugoslovanski film »Čudno dekle«.

Senovo: 3. in 4. XI. francoski film »Vrel asfalt«.

Sevnica: 3. in 4. XI. francoski film »Tabarin«.

Trebnje: 3. in 4. XI. francoski barvni film »Preneta frklja«. 7. XI. jugoslovanski film »Ne ubijaj!«. Semič: 4. XI. amer. film »Kralj in jaz«.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Danijela Bob-

PODJETJE

AVTOPROMET »GORJANCI« NOVO MESTO — STRAŽA

sprejme TAKOJ

več kvalificiranih AVTOKLEPARJEV in AVTOELEKTRIČARJEV

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

PISMENE PONUDBE POSLJITE UPRAVI PODJETJA ALI PA SE PREDSTAVITE OSEBNO.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 2. NOVEMBRA: 8.35 Sedem pevecov — sedem popevk — 9.45 Partizanske pesmi — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Jože Korosec: Agromelioracijski ukrepi na Travinju — 12.45 Ansambel Jožeta Kampiča — 13.30 Štiri dežele — štirje orkestri — 14.35 Osem narodnih napevov — 15.20 Arje in epilog iz »Razuzdancove usode« — 16.00 Vsak dan za vas — 18.45 Iz naših kolektivov — 20.00 Malo instrumentov — veliko glasbe — 21.00 Melodije od včeraj in danes.

SOBOTA, 3. NOVEMBRA: 9.25 Zabavna glasba od tod in ondod — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Milena Lekšan: Sadni izbor za Slovenijo — 12.30 Iz Španije in Latinške Amerike — 13.30 Popevke se vrstijo — 14.05 Med plesi in rapsozijami — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Sem in tja po svetu — 15.40 Zborovska glasba — 17.05 Gremo v kino — 18.30 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 20.00 Novo v studiu 14 — 21.00 Za konec tedna — ples — 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 4. NOVEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra »Volk nikoli ne trka« — 9.05 Odmevi iz

nar iz Biške vasi — dečka, Marija Stefančič iz Zupudja — dečka, Marija Zvab z Del pri Otovcu — deklco ni dečka, Marija Miklič iz Ornuške vasi — dve deklci, Mihaela Trunkelj z Vrtače — deklco, Franciška Legan iz Stavče vasi — deklco, Zofija Pust iz Željna — dečka, Anica Novak iz Cegelnice — dečka, Anka Majer iz Metlike — dve deklci, Zofija Jerman iz Kvasice — dečka, Dora Kastele iz Vel. Orehka — dečka, Neža Matoh iz Vrhnici — dečka, Angelca Stefančič s Trebelnega — deklco, Rosa Jerak iz Nove Rese — deklco, Neža Gregorič iz Smolenje vasi — deklco, Jožeta Dihelberger iz Kašče — dečka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Stefanija Šinko iz Velike Doline — deklco, Marija Žičkar iz Jevnice — deklco, Tončka Spilor s Trške gore — dečka, Pavla Budič iz Brvi — deklco, Marija Kršan iz Globokega — deklco, Ljerkica Horvatič iz Velikega Obreza — deklco, Danica Kučič iz Krškega — dečka, Terezija Natahl iz Viher — deklco, Marija Sepat iz Kraja Gornjega — dečka, Katica Jurak iz Bišle Gorice — deklco, Olga Simeunović iz Mekinje — dečka, Terezija Jurkasi iz Harmice — dečka, Marija Malarič iz Krške vasi — deklco, Pavla Pegan iz Zaprešiča — dečka, Nada Peterkoč iz Mosteca — dečka, Ana Zibert iz Arta — deklco.

MATIČNI URAD NOVO MESTO SPOROČA

V času od 22. do 27. oktobra je bilo rojenih 17 dečkov in 14 deklic. Poročili so se: Franjo Paukovič, učitelj z Rake, in Marijeta Jevnikar, učiteljica iz Otočca; Ivan Hrovat, kmet iz Irče vasi, in Ivanka Zupančič, hči kmetja iz Smolenje vasi. Umrlj so: Pavao Pastuović, upokojenec iz Zagreba, 62 let; Jože Rangus, kmet iz Vojkove vasi, 74 let; Jože Cesar, kmet iz Gor. Lokovice, 47 let.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Anton Keše, strojevodja iz Krmelja, si je z nožem poškodoval prste desne roke. Marijo Hren, gospodinja iz Zališca, je krava sunila v levo nogo. Jožica Zgonca, hči delavca iz Dol. Brezovice, je padla z vozička in si zlomila desno nogo. Vinke Gačnik, kmet iz Hrastrnega, je padel pod voz in si poškodoval prsni koš. Jože Fortuna, sin kmetja iz Gombljše, je na poti iz šole padel in se udaril v koleno. Antona Barboriča, kmeta iz Zavinka, je konj brcnil v desno nogo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Marija Mergole, socialna podpiranka iz Sromelj, je padla v stanovanju ter dobila nožne poškodbe; Martin Glavan, vnuč posestnika, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Anton Jeler, rudar iz Dobrave, si je poškodoval desno nogo, ko mu je spodrsnilo na cesti. Anton Stermeček, sin šoferja iz Gregovce, ima poškodovano desno nogo, ker mu je voz peljal preko nje; Jožeta Galica, posestnika iz Cundrovc, je povozil avtomobil, dobil je poškodbe na glavi in hrbtu; Jože Sotošek, vajenec iz Mrčin sel, je padel s strehe in si poškodoval glavo; Ljudevit Krajer, delavec iz Kumrovc, je padel na poti in si poškodoval rebra; Franc Petančič, logar iz Dednje vasi, je padel s mopedja in si poškodoval glavno in desno ramo; Marjan Sodce, sin delavca iz Sobenje vasi, si je zlomil roko; Alojza Voglja, mesarja iz Boršta, je nekdo zabel z nožem v desno roko; Ana Koprive, žena posestnika iz Bojsnega, je padla na travo in si poškodovala levo roko; Nada Drenski, delavka iz Drenja, je padla z motorjem in si poškodovala levo koleno; Stevo Turčan, delavec iz Sv. Križa, je padel z motorja in si poškodoval glavo, desno roko in levo nogo.

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

KORENINE gozdnega korena (cena 150 din), arnike (500), volčje čušnje — beladone (160), kompave — bodeče neže (250), medvedovih tac (150), velikega divjega janeža (300), malega divjega janeža (600), male norice — male beladone (80), regrata (150), srčne moči (200), pekoče koprive (50).

FLODOVE: celega šipka (120), češmina (200), gloga (50). Navedene cene veljajo za zelišča brez tujih primesi in pravilno sušena. Nekvalitetnih zelišč ne odkupujemo. Vsa pojasnila in navodila dobite v vasi zadrugi ali v skladišču GOSAD, Novo mesto, Slakova 8.

REMONT v novih prostorih

Uprava obnovitvenega in gradbenega podjetja »Remont« v Straži se bo po 1. novembru preselila v nove prostore, ki so jih preuredili te dni. Sedanje poslovanje v podstrežnih čimnatah je bilo zelo težavno, ker je v majhnih prostorih delalo več uslužbencev.

Kolesarnica tovarne šivalnih strojev

Tovarna šivalnih strojev »Mirna« je pred upravnim poslopjem zgradila kolesarnico, v kateri bodo shranjevali kolesa in motorna vozila delavci in uslužbenci tega podjetja.

Vožnja s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro je malokdaj varna!

TOREK, 6. NOVEMBRA: 8.05 Nekaj opernih baletov — 9.45 Narodni pevci ob spremljavi Avgusta Stanka — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Tone Zorc: Gospodarski pomen vzreje plemenite živine — 13.30 Od Zile do Istre — 14.25 Pesmi in plesi narodov Sovjetske zveze — 15.15 Zvočki iz Grčije — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 19.05 Glasbene razglednice — 20.15 Radijska igra: Vojakova pot — 21.38 Romantičnim plesalcem.

SREDA, 7. NOVEMBRA: 8.55 Pisani svet pravilno in zgodno — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Rado Linzer: Travnodeteljne mešanice v kolobarju — 12.30 Arje za mežo-praništko — 13.30 Mala revija zabavne glasbe — 15.15 Naši dirigenti — 17.05 Uro s skladištem Julesom Massenotom — 18.10 Sodobni plesni ritmi — 18.45 Ljudski parlament — 20.00 »Sončna ura« — 21.05 Opera »Lisica zvirtepkas«.

ČETRTEK, 8. NOVEMBRA: 8.05 Štirje zbori — štirje skladatelji — 9.25 Arje iz starih oper — 10.15 Intermezzo na hammond orglah — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: dr. Vlado Gregorovič: Prehrana in zdravstveno varstvo visoko brejih krav — 12.30 Jugoslovanska zabavna glasba — 14.05 Za razvedrilo in oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Turistična oddaja — 17.05 Glasbena križanka št. 2 — 18.10 Novo v naši diskoteki — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — Jurij Souček.

DAROVALI SO KRI!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anica Hrovat, uslužbenka oddelka za nožne zadeve pri OLO, ter naslednji člani kolektiva Kmetijsko predelovalnega kombinata v Novem mestu: Marica Stepan, Vladimir Splietič, Franc Stirn, Marija Zupančič, Stane Ile, Ana Bartelj, Rudi Barbo, Mirko Vovko, Andrej Rozman, Matija Mazovec in Marija Suklje. Razen teh sta darovala kri Ana Staniša in Ciril Hudoklin, člana kolektiva Splošne bolnice, ter Angela Gorše s Trške gore št. 37.

Vsem navedenim se okrajni odbor Rdečega križa in vodstvo transfuzijske postaje najlepše zahvaljujeta. Pozivamo še ostale kolektive, da jih posnemajo!

OBJAVE — RAZPISI

Obvestilo Zdravstvenega doma v Novem mestu

Vse prebivalce v območju protituberkuloznega dispanzerja Zdravstvenega doma v Novem mestu obveščamo, da v petek, 2. novembra, dispanzer zaradi notranjih popravil ne bo delal.

Razpis licitacije za prodajo avtomobila

Avto-moto društvo Videm-Krško, sekcija Brestanica, ugodno proda osebni avtomobil »Packard« (6-sedežni). Avto je v voznem stanju in je registriran za tekoče leto. Dne 6. novembra bo nakup za socialistični sektor, po navedenem datumu pa bo na razpolago tudi ostalim interesentom.

Razpis kmetijskega obrata KGPK Novo mesto

Kmetijski obrat KGPK Novo mesto razpisuje delovno mesto kvalificirane kuharice za delovnišče Zalag pri Straži. Samska soba zagotovljena. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Pismene ponudbe

pošljite na upravo kmetijskega obrata KGPK Novo mesto — Graben.

Razpis Krojaškega podjetja v Trebnjem

Krojaško podjetje v Trebnjem razpisuje mesto knjigovodje. Pogoj — najmanj 5-letna praksa. Nastop službe takoj. Plača po pravilniku.

Razpis licitacije PTT podjetja

Podjetje za PTT promet v Novem mestu razpisuje na podlagi 46. člena Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ št. 45/61) licitacijo

za gradnjo stavbe za avtomatsko telefonsko centralo v Vidmu-Krškem v predračunski vrednosti 6,5 milijona dinarjev. Rok graditve je do 30. junija 1963, v letu 1962 do III. faze. Tehnična dokumentacija je na razpolago pri upravi Podjetja za PTT promet v Novem mestu vsak dan od 7. do 14. ure. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe do 12. novembra 1962 do 8. ure.

Zelo blizu rešitve problema krškega mostu?

25. oktobra je bil v Krškem posvet glede krškega mostu. Sklkal ga je občinski ljudski odbor. Poleg občinskih predstavnikov so posvetu prisostvovali: inž. Zoran Polih, predstavniki sekretariata izvršnega sveta za promet LRS, inž. Franc Cepon, predstavnik IS za industrijo in obrt, Vladimir Bogataj, predstavnik ZTP Ljubljana, Marko Ivancetič, načelnik oddelka za gospodarstvo OLO Novo mesto, Darko Prijatelj, predstavnik oddelka za nožne zadeve pri OLO, Silvo Gorenc, direktor Cestnega podjetja v Novem mestu, podpolkovnik Jože Malič, predstavnik vojnega oddelka pri OLO, in drugi.

Posvet je ugotovil, da je most še do danes nekategoriziran in dejansko brez lastnika, zato ga ni mogoče popravljati. Posvet je sklenil, naj se v najkrajšem času mostu določi kategorija. Vsi pa so bili mišljenja, da most ni občinski. Most je izrabilen in so nekateri deli v takem stanju, da bi zahtevali zamenjavo ali večje popravilo. Zato je bila odločba republiškega cestnega inšpektorja o omejitvi obremenitve na dve tona nujna.

Udeleženci posvetovanja so bili mnenja, da bi bila najhitrejša rešitev zgraditev začasnega pontonskega mostu. Most naj bi postavili blizu Dularja ozir. Četnike. Pontonski most bi bilo potrebno postaviti tako, da bo ustrezal bodoči lokaciji novega mostu. Tako bi lahko služil poleg rednega prometa tudi pri gradnji novega mostu. Glede tega načrta so se že pričeli razgovori s predstavniki JLA. Predvideno je namreč, da bi most dala na uporabo in ga tudi montirala JLA. Če bo prišlo do sporazuma, lahko pričakujemo, da bo novi most postavljen še ta mesec.

Končno je bilo na posvetu še sklenjeno, naj sekretariat izvršnega sveta za promet LRS imenuje na predlog OLO operativni štab za gradnjo novega mostu, kajti pontonski most bo rešitev samo za dve, največ tri leta. Naloga operativnega štaba bo, da zbere potrebna sredstva in pripravi program za

izdelavo projekta ter gradnjo novega mostu. Omeniti moramo, da se bodo finančna sredstva zbirala v okviru republike, okraja in občine.

Odveč je poudariti, kakšno gospodarsko škodo trpi zaradi sedanjega mostu ne samo občina in okraj, temveč vsa skupnost. Tehnična razprava in zaključni posvetovanja zagotavljajo, da bo problem v kratkem rešen in se bo verjetno že prihodnje leto pričela gradnja stalnega mostu. Skupnost cestnih podjetij ima že nalogo, da čez zimo izdela projekt. Sponzori pa, če bo šlo vse po sreči, lahko upamo na začetek gradnje.

DRAGO KASTELIC

Sodoben obrat družbene prehrane v Globokem

Kolektiv rudnika Globoko je avgusta razpravljal o tem, da bi bilo treba ustanoviti obrat družbene prehrane, kajti delo pod zemljo ni lahko in zahteva močno hrano. Dela so se tako lotili in v kratkem času uredili zelo lepo jedilnico ter moderno opremlili kuhinjo, da se bodo lahko hranili vsi rudarji. Za dopolnilno izmenjo bodo pripravljali tople obroke, popoldanska izmena pa bo postrežena s hladnimi jedili. S to ureditvijo bo kolektiv mnogo pridobil. Brez dvoma se bo število obolenj zmanjšalo, predvsem poklicnih. Za uspeh gre pohvala tudi vodstvu podjetja, ki je tako hitro uresničilo sklep organov delavskega upravljanja in željo celotnega kolektiva.

A. M.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopc, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka, 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačilna je vnaprej za inozemstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) — Poštni predal 33 — TELEFON št. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.